

OSIGURANJE IMOVINE,
ODGOVORNOSTI, OSOBA OD
POSLJEDICA NESRETNOG SLUČAJA
(NEZGODE) I MOTORNIH VOZILA S
UKLJUČENIM POKRIĆEM OD
POSLJEDICA NESRETNOG SLUČAJA
ZA VOZAČE I PUTNIKE

TEHNIČKE SPECIFIKACIJE PREDMETA NABAVE
GRADSKA KNJIŽNICA ZADAR

DRUŠTVO ZA BROKERSKE POSLOVE U OSIGURANJU KOJE OBAVLJA POSLOVE DISTRIBUCIJE OSIGURANJA PO NALOGU NARUČITELJA:

U ovom postupku nabave naručitelj koristi stručnu pomoć društva za brokerske poslove u osiguranju i reosiguranju Link Insurance Brokers d.o.o., Britanski trg 12, 10000 Zagreb (ovlaštena osoba: Saša Smrek), a isto društvo će po nalogu Naručitelja obavljati poslove distribucije osiguranja u konkretnom postupku nabave.

Naknadu za distribuciju osiguranja ili bilo koji drugi primitak društvo za brokerske poslove u osiguranju ne ostvaruje od Naručitelja.

U svrhu izračuna cijene bez preuzimanja neuobičajenih rizika, a kako bi se stvorile pretpostavke za podnošenje usporedivih ponuda, u predmetnom postupku nabave, broker u osiguranju i reosiguranju primjenjuje bruto naknadu (u koju su uključeni svi porezi, prirezi, doprinosi i ostala zakonska davanja) za obavljene poslove distribucije osiguranja, prema svim osiguravateljima u visini od 18% za osiguranje imovine, osiguranje osoba/radnika od posljedica nesretnog slučaja (nezgode) i osiguranje od odgovornosti.

Društvo za brokerske poslove u osiguranju i/ili reosiguranju, broker u osiguranju i/ili reosiguranju ili obrtnik broker u osiguranju i/ili reosiguranju pravo na proviziju za distribuciju osiguranja ili distribuciju reosiguranja ili bilo koji drugi primitak ima od društva za osiguranje ili društva za reosiguranje čiji proizvod osiguranja ili reosiguranja je distribuirao sukladno čl. 435. st. 6. Zakona o osiguranju (NN br. 30/15, 112/18, 63/20 i 133/20).

Ovlašteni predstavnik Naručitelja te kontakt podaci:

Ana Vicković, ana.vickovic@lib.hr, M: 091/4888-904

- *Objašnjenje dokumentacije vezano za tehničku specifikaciju i posebne uvjete dokumentacije za nadmetanje*

OPĆE ODREDBE UZ SVE VRSTE OSIGURANJA I RIZIKE PO OVOJ NABAVI

Prilikom realizacije ugovora o osiguranju, uz uvjete definirane ovom Specifikacijom primjenjivat će se opći, posebni i dopunski uvjeti osiguranja, bez naknadnih korekcija pokrića, odnosno isključenja, koja bi išla na štetu Naručitelju. Neće se primjenjivati odredbe općih, posebnih i dopunskih uvjeta osiguratelja, ako su iste odredbama ove Specifikacije opisane drugačije i u korist Naručitelja. Ako su bilo koje odredbe općih, posebnih i dopunskih uvjeta osiguravatelja povoljnije od onih navedenih u ovoj Specifikaciji, primjenjuju se one povoljnije za Naručitelja.

Osigurateljno pokriće, obveza osiguratelja počinje od dana ugovorenog kao dan početka osiguranja, neovisno o danu kada je izvršena uplata premije osiguranja.

U slučaju ugovaranja kratkotrajnog razdoblja osiguranja primjenjuje ravnomjeran obračun premije osiguranja za iskorišteno trajanje ("pro rata temporis").

Treća osoba je svaka osoba različita od Naručitelja, pa i osnivač, vlasnik, sestrinska društva i povezana društva, odnosno svaka osoba s osobnim identifikacijskim brojem (OIB) različitim od OIB-a Naručitelja.

Osiguravatelj neće osporavati i odbijati isplatu naknade štete u slučaju kad osiguranik prijavi nastanak osiguranog slučaja nakon 3 dana od dana saznanja za štetu.

U slučaju ostvarenja bilo kojeg rizika pravo prvenstva naknade štete ostvarivati će se po ugovorenoj polici osiguranja i uvjetima tehničke specifikacije Naručitelja.

Osigurateljno pokriće, obveza osiguratelja počinje od dana ugovorenog kao dan početka osiguranja, neovisno o danu kada je izvršena uplata premije osiguranja.

Evidencija šteta će se voditi od strane ponuditelja te je obvezan najmanje kvartalno izvještavati Naručitelja o štetama po vrstama osiguranja i rizicima, a najmanje: broj police, vrsta osiguranja, rizik osiguranja, datum nastanka štete, datum prijave štete, datum likvidacije štete, iznos likvidirane štete, datum isplate štete, iznos isplaćene štete, iznos rezervirane štete, uzrok štete, oštećenik (naziv/ ime i prezime, OIB), regres (da/ne).

Isplata osigurnina osim uobičajenih isplata na račun oštećenika obavljat će se i cesijama ili trojnim kompenzacijama sa serviserima, radionicama i ostalim stranama koje će izvršiti popravak ili drugu uslugu korisnicima na osnovi nastalog štetnog događaja, i to temeljem pojedinačnih zahtjeva korisnika po štetnim događajima. Ponuditelj će izvršiti plaćanje po potpisanoj cesiji ili trojnoj kompenzaciji bez obzira na eventualno dugovanje korisnika. Interni servis i radionice korisnika (osiguranika) tretirat će se jednako kao i servisi, radionice ili drugo bilo koje treće osobe.

Osiguranjem su obuhvaćeni i troškovi pronalaska mjesta nastanka osiguranog slučaja bez obzira na njihov obujam i prirodu kao i svi ostali troškovi koji nastaju zbog sanacije štete (zemljani radovi, asfaltiranje, popločavanje i sl.), troškovi sanacije nastale štete (uz rastavljanje i sastavljanje) te troškovi dovođenja mjesta štete u prvobitno stanje (troškovi raščišćavanja i čišćenja) kao i nužni troškovi potrebni da se izvrši sigurna sanacija štete kao i zakonom propisani posljedični troškovi. Ako se ukaže potrebnim, prilikom sanacije štete u obračun se prihvaća satnica ovlaštenih inozemnih serviseri kao i nabava zamjenskih dijelova iz inozemstva uključujući sve potrebne troškove za njihovu dopremu na mjesto štete, kao i troškovi popravka zbog prekovremenog nedjeljnog, prazničkog i noćnog rada. Osiguranje nadoknađuje i nužne troškove koji su nastali razumnim pokušajem osiguranika da, kad osigurani slučaj nastane, poduzme mjere zbog otklanjanja i smanjenja štetnih posljedica nastajanja osiguranog slučaja pa čak i kad ono ne uspije.

Ponuditelj se obvezuje na priznavanje jediničnih troškova Naručiteljevih transportnih i radnih resursa prilikom otklanjanja štete prema važećem cjeniku Naručitelja (u. koliko se popravak vrši u vlastitoj režiji Osiguratelj će prihvatiti postojeće cijene sata rada Naručitelja u vlastitoj režiji, kao i sve zavisne troškove koji nastanu u svrhu popravka oštećenog predmeta osiguranja uključujući i troškove prijevoza, troškove utrošenog materijala i energenata i sl.). Vrijednost satnice i troškova prijevoza su podložni promjeni sukladno odlukama Naručitelja. Kada štetu otklanja vanjski izvođač, ponuditelj se obvezuje na priznavanje troškova u punom iznosu.

Za sve vrste osiguranja ne primjenjuju se odredbe vezane na otklon štete nastale zbog starosti, korozije, prekomjernih vibracija i dotrajalosti kao i zbog neposredne posljedice kemijskih, toplinskih, mehaničkih, atmosferskih i drugih utjecaja, ako je predmet osiguranja prilikom preuzimanja u osiguranje bio ispravan te spreman za rad i/ ili posjeduje sve zakonom određene ateste i slične dokumente kojima se dokazuje ispravnost odnosno spremnost za rad neovisno o tome da li je predmet osiguranja dostupan ili nedostupan kontroli osiguranika. Ako je šteta posljedica bilo kojih trajnih utjecaja ili uzroka, datumom nastanka štete smatra se dan utvrđenja posljedice štete bez obzira na početak nastajanja uzroka štete ukoliko osiguranik nije imao saznanja da se uzrok osiguranog slučaja već dogodio slijedom čega će osiguratelj biti dužan isplatiti osigurninu i ako je uzrok štete bio u nastajanju i u razdoblju 24 mjeseca prije sklapanja ugovora o osiguranju. Ako osiguratelj ne može dokazati početak nastanka osiguranog slučaja smatra se da je on nastao u razdoblju unutar prethodna 24 mjeseca.

Ne primjenjuju se odredbe koje obvezuju osiguratelja za isplatu štete samo do vrijednosti oštećenog odnosno uništenog djela osigurane stvari (svođenje djelomične štete na totalnu štetu djela predmeta osiguranja), već se popravak predmeta osiguranja smatra opravdanim sukladno kriterijima navedenim u poglavlju Vrijednost osigurane stvari i visina naknade iz osiguranja, primjenjujući vrijednost cjelokupnog predmeta osiguranja bez obzira na samostalno funkcioniranje dijela predmeta osiguranja. Utvrđivanje osigurnine sprovodi se po principu vraćanja predmeta oštećenja u stanje prije nastanka štetnog događaja (kompletno uspostavljanje i funkcioniranje predmeta oštećenja), odnosno sukladno kriterijima navedenim u poglavlju Vrijednost osigurane stvari i visina naknade osiguranja, osim u slučaju kada Naručitelj nema namjeru dalje koristiti predmet popravka (u tom slučaju naknada će se izvršiti bez računa popravka).

Funkcionalno-tehnološka jedinica koja sudjeluje u poslovnom procesu za jednu operaciju ili obavlja jednu radnju, smatra se dijelom cjeline, pogotovo kada je njezina vrijednost sadržana u vrijednosti skupine stvari u polici osiguranja te kada su stvari iz skupine mehanički ili drukčije povezane te svaka pojedina osigurana stvar ne može činiti osnovicu za obračun osigurnine.

Ne zahtijeva se dokaz vizualne prepoznatljivosti štete izazvane djelovanjem električne energije (atmosferski elektricitet = indirektni udar groma, smetnje u javnoj i/ili vlastitoj opskrbi električnom energijom).

Pokriće obuhvaća i:

- postolja, ležišta i temelji strojeva, uređaja, aparata i instalacija kada njihova vrijednost je ili nije sadržana u vrijednosti osigurane stvari
- punjenje strojeva, uređaja, aparata i instalacija koje nije podložno periodičkim izmjenama (plinska punjenja rashladne opreme, ulje transformatora i sl.) kada njihova vrijednost je ili nije sadržana u vrijednosti

Tablične podloge - troškovnici

Sve tablice koje se navode u ovoj specifikaciji dostupne su u xls. formatu

Troškovnik:

- Rekapitulacija – sheet „*Rekapitulacija*“
- Osiguranje imovine – sheet „*Imovina*“
- Osiguranje od odgovornosti – sheet „*Odgovornost*“
- Osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja (nezgode) – sheet „*Nezgoda*“

Troškovnik sadržava pregled premije osiguranja razvrstan po rizicima koju popunjavaju ponuditelji uvažavajući tehničke specifikacije.

U okviru troškovnika dostavljaju se u pojedinačnim *sheet*-ovima pregledi vrijednosti te dodatne informacije o *sheet*-ovi „*Opće informacije*“ i „*Pregled šteta*“.

OSIGURANJE IMOVINE**Osigurani rizici**

1. Osiguranje od opasnosti požara i nekih drugih opasnosti: smatraju se svi osigurani rizici osiguranja imovine od točke 1. do točke 6, uključujući i točku 6 ove tehničke specifikacije.

1.1. Požar: Požarom se smatra vatra nastala izvan određenog vatrišta ili vatra koja je ovo mjesto napustila i sposobna je dalje širiti se svojom vlastitom snagom, te štete nastale uslijed procesa fermentacije i/ili samo zagrijavanja robe i/ili samozapaljenja, uključujući i samozapaljenje otpada bez obzira je li nastala djelovanjem čovjeka ili ne te koji je uzrok nastanka požara. U osiguranje je uključena i šteta nastala djelovanjem dima nastalog iz požara ili od dima izvan osiguranog objekta koji prolazi ventilacijskim ili klimatizacijskim sustavom, dima neposredno iz ventilacijskog ili klimatizacijskog sustava, opreme, kotlovnica, agregata, peći, grijalica, opreme za kuhanje, pogona za sušenje ili drugih toplinskih sustava.

Pokriće se odnosi na oštećenja osigurane imovine uzrokovana direktnim utjecajem osiguranih rizika, oštećenja proizašla kao neizbježna posljedica štetnog događaja, oštećenja koji su u slučaju nastanka štetnog događaja uzrokovana aktivnostima gašenja požara, demoliranja ili raščišćavanja te oštećenja koja su uzrokovana misterioznim nestankom prilikom nastanka štetnog događaja.

2. Udar groma: Osiguranje od udara groma obuhvaća štete koje na osiguranim stvarima prouzroči grom djelovanjem snage ili topline, kao i štete od udara predmeta srušenih gromom. Štete na kablovima uslijed udara groma smatraju se također predmetom osiguranja ukoliko su nastala oštećenja takve prirode da predmeti osiguranja ne zadovoljavaju tehničke uvjete u smislu pozitivnih propisa i pravila struke. U slučaju više udara groma i oštećenja imovine u jednom nevremenu na mikrolokaciji, nastali štetni događaju promatrat će se kao jedan štetni događaj.

3. Eksplozija: (osim eksplozije nuklearne energije) je iznenadna manifestacija sile, koja rezultira ekspanzijom plinova ili para. Pokriće uključuje i eksplozije posuda pod pritiskom (kotlova, cijevi i sl.) i eksplozije koje nastanu u spremniku uslijed kemijske reakcije.

U sklopu požarnih opasnosti uključeno pokriće za eksploziju u mirnodopskim uvjetima; detonacije eksploziva koje nisu nastale terorističkim djelovanjem ili političkim motivima.

4. Pad zračne letjelice: podrazumijeva se pad ili udar letjelice bilo koje vrste, njihovih dijelova ili njihovih tereta na osigurane predmete osiguranja.

Pokriće se odnosi na oštećenja imovine i to uzrokovana rizicima kako je opisano točkama 1. - 4. i uzrokovana direktnim utjecajem osiguranih rizika; proizašlih, kao neizbježna posljedica štetnog događaja; koji su u slučaju nastanka štetnog događaja uzrokovani aktivnostima gašenja požara, demoliranja ili raščišćavanja.

5. Oluja, tuča:

5.1. Olujom se smatra vjetar brzine 17,2 m/s, odnosno 62 km/h (8 stupnjeva prema Beaufortovoj ljestvici) ili više na osiguranom području. Smatrat će se da je puhao vjetar ove brzine u kraju gdje se nalaze osigurane stvari, ako je vjetar lomio grane i /ili stabla ili oštetio redovno održavane građevinske objekte. Štete od oluje obuhvaćene su osiguranjem kada su prouzročena mehanička oštećenja osigurane stvari uslijed neposrednog djelovanja oluje kao i izravnim udarom predmeta oborenih ili nošenih olujom.

5.2. Tučom se podrazumijevaju oborine u obliku granula leda. Oštećenjem su obuhvaćene štete od uništenja odnosno oštećenja osiguranih stvari koje prouzrokuje tuča svojim udarom tako da stvar razbije, probije, okrhne ili osigurana stvar pukne ili promijeni oblik zbog udara.

Obuhvaćene su i štete od prodiranja oborina kroz otvore nastale od padanja tuče i/ ili kao posljedica oluje, a koje mogu padati istovremeno i/ ili nakon rizika tuče i/ ili oluje, a prije mogućeg popravka oštećenog objekta, odnosno direktno oštećenje osigurane imovine od utjecaja oborina u navedenim slučajevima (unutrašnji zidovi, namještaj, zalihe i drugo). U osiguranje od opasnosti oluje i tuče su uključena i pokrića šteta na imovini koje je pričvršćena na građevinski objekt (uključujući, ali ne ograničavajući na reklamne ploče, antene, tende i dr.) kao i na objektima slabe gradnje (nadstrešnice) i stvarima koje su smještene u/ ispod navedenih objekata pa i onda kada su poluotvoreni (natkriveni).

6. Udar motornog vozila, dim, probijanje zvučnog zida:

6.1. Udarom motornog vozila obuhvaćene su štete na osiguranoj građevini, opremi i/ ili drugom osiguranom predmetu koje nastanu udarom vlastitog motornog vozila, vlastitog pokretnog radnog stroja ili poznatog i nepoznatog motornog vozila ili njihova tereta.

6.2. Oštećenjem od dima smatra se svako uništenje ili oštećenje osigurane imovine uzrokovano direktno iznenadnim izbijanjem dima iz peći, grijača, kuhala, sušionica ili drugih sistema za grijanje na osiguranoj lokaciji.

6.3. Probijanje zvučnog zida podrazumijeva oštećenja nastala ukoliko zračna letjelica uzrokuje probijanje zvučnog zida koje rezultira udarnim valom koji direktno oštećuje osiguranu imovinu.

7. Izljev vode iz vodovodnih i kanalizacijskih cijevi i ostalih cijevnih sustava: Osiguratelj pokriva štete na osiguranoj imovini koja se uništi, ošteti ili nestane zbog izljeva vode iz vodovodnih i kanalizacijskih cijevi kao i uređaja za grijanje toplom vodom i parno grijanje te drugih uređaja i aparata priključenih na vodovodnu mrežu, iznenadnog izbijanja pare iz uređaja za toplu vodu i parno grijanje, do kojeg je došlo zbog oštećenja ili začepljenja (loma, prsnuća ili otkazivanja uređaja za upravljanje i sigurnost) tih cijevi i/ili uređaja. Tekućine koje prenose toplinu smatraju se jednake vodi, uključujući, ali ne ograničavajući na slanu vodu, ulje, rashladna sredstva i slično.

Pod vodovodne cijevi koje su sastavni dio građevine koja se osigurava podrazumijevaju se cijevi do glavnog vodomjera za građevinu, bez obzira na njegovu udaljenost od građevine. Pod odvodne kanalizacijske cijevi koje su sastavni dio građevine koja se osigurava podrazumijevaju se cijevi do posljednjeg šahta prije priključka na javnu kanalizaciju uključujući i priključak, odnosno do mjesta priključka kanalizacijske cijevi na septičku jamu. Osiguranjem su obuhvaćene štete na osiguranim stvarima ako je do ostvarenja osiguranog rizika došlo i iz ostalih prostorija (neosiguranih ovom nabavom ili u vlasništvu treće osobe). Osiguranje uključuje štete nastale unutar i izvan osiguranog objekta i to štete od oštećenja, pucanja, začepljenja ili smrzavanja na: vodovodnim i kanalizacijskim cijevima, cijevima postrojenja za grijanje toplom vodom ili parom ili cijevima i dijelovima klimatizacijskih uređaja, cijevima i dijelovima postrojenja za grijanje s crpkama ili na sunčevu energiju, uređaja za raspršivanje vode i uređaja za gašenje i natapanje, cijevima grijačih tijela, slavina za vodu, sifonima, vodomjerima ili sličnim instalacijama. Osiguranjem su obuhvaćene

štete od loma ili puknuća stjenki uslijed smrzavanja vode u cijevima, uređajima i spremnicima. Ako su dostupne kontroli osiguranika, osiguranik je dužan brinuti se za kontrolu i održavanje vodovodne i odvodne kanalizacijske mreže, uređaja za grijanje toplom vodom ili parno grijanje i za njihovu zaštitu od smrzavanja. Osiguranjem nisu uključene štete nastale pucanjem ili oštećenjem zbog smrzavanja na vanjskim, nezaštićenim cijevima ukoliko prethodno nisu poduzete razumne i uobičajene mjere zaštite kako do štetnog događaja ne bi došlo. Osiguranjem su obuhvaćeni i svi troškovi pronalaska mjesta nastanka osiguranog slučaja, troškovi sanacije nastale štete te troškovi dovođenja mjesta štete u prvobitno stanje.

Štete zbog korozije (hrđe) instalacija tj. cijevi pokrivene su osiguranjem, ali samo kada one nisu dostupne kontroli i kada osiguranik nije mogao imati saznanja o nastupanju korozije niti je mogao spriječiti nastanak korozije, te ista nije nastala uslijed uobičajenih i očekivanih utjecaja

Osiguranjem su obuhvaćene štete na samim cijevima i uređajima u i izvan osiguranog objekta odnosno trošak zamjenskih cijevi i uređaja, kao i troškovi pronalaska mjesta nastanka osiguranog slučaja, troškovi otklanjanja začepljenja, odmrzavanja cijevi, troškovi sanacije nastale štete, te dovođenja mjesta štete u prvobitno stanje do limita osiguranja rizika izljeva vode iz vodovodnih i kanalizacijskih cijevi prema troškovniku.

Osiguranjem su obuhvaćene i štete uslijed začepljenja i smrzavanja cjevovoda na "prvi rizik" do iznosa 6.636,14 EUR po štetnom događaju i 6.636,14 EUR agregatno u jednoj osigurateljnoj godini.

Trošak osiguranika za potrošenu tj. isteklu vodu uslijed loma cijevi ili uređaja kao i trošak ponovnog punjenja isteklog fluida i druge slične eksploatacijske tekućine, osiguraniku se nadoknađuje do iznosa od 6.636,14 EUR po štetnom događaju i 13.272,28 EUR agregatno u jednoj osigurateljnoj godini.

8. Poplava, bujica, visoka voda:

8.1. Poplavom se smatra stihijsko, neočekivano poplavljanje terena od stalnih voda (rijeka, jezera, mora i dr.) zbog toga što se voda izlila iz korita, provalila ili preplavila obrambeni nasip ili branu iz bilo kojeg razloga uključivo, ali ne ograničavajući na nagla stvaranja velike količine vodene mase; korozije zemlje (i drugog materijala) korita, nasipa ili brane s tim da osiguratelj zadržava pravo regresa od strane odgovorne strane; izlijevanje vode zbog izvanredne plime i valova na moru i jezerima neobične jačine; nadolaska vode iz umjetnih jezera. Poplavom se smatra i neočekivano poplavljanje terena zbog naglog stvaranja velike količine vodene mase koja je nastala kao posljedica proloma oblaka, a koje prelaze kapacitete odvoda ili ne mogu oteći. Uključene su štete od poplavljanja vode izlitate iz kanalizacijske mreže ako je do izlijevanja došlo uslijed poplave. Osiguranjem su pokrivene štete koje nastanu na osiguranim stvarima za vrijeme poplave ili neposredno nakon povlačenja vode.

8.2. Bujicom se smatra stihijsko neočekivano poplavljanje terena vodenom masom koja se stvara na padalinama terena zbog jakih atmosferskih oborina i slijevanja ulicama i putovima. Uključene su štete od poplavljanja vode izlitate iz kanalizacijske mreže ako je do izlijevanja došlo uslijed bujice.

8.3. Visokim vodama smatraju se izuzete pojave neuobičajenog porasta vodostaja uzrokovano ekstremnim kišnim oborinama, topljenjem snijega ili olujom kao i podzemne vode kao posljedica visoke vode. Obuhvaćene su i štete od tlaka uzrokovanoj poplavom na hidro-građevinskim objektima, kanalima, tunelima i cjevovodima.

9. Lom stakla i sanitarija, uključivo svjetleće reklamne panele, video zid i ostale reklamne površine: podrazumijeva uništenje ili oštećenje zbog ostvarenja bilo kojeg rizika, staklene površine (bilo koje vrste): svjetlećih reklama i reklamnih panela i natpisa, neonskih i ostalih svjetlećih cijevi (sa svim pripadajućim uređajima), natpisa i ukrasa izrađenih na osiguranim staklima i predmetima osiguranja i slikama (ako je šteta prouzrokovana od istog štetnog događaja kao i štetu na samoj osiguranoj stvari na kojoj se nalazi natpis, slika ili ukras), mramornih ploča i umjetnog kamena na stolovima, pultovima i regalima, sanitarije i keramika (umivaonici, wc školjke i dr.), uličnih zrcala (za reguliranje prometa), staklenih zidova i pregrada, staklenih fasada, kulturnih, povijesnih i nadgrobnih spomenika od

kamena, betona i kovine, staklo plastična sjenila terase, tende; nastalo ostvarenjem bilo kojeg rizika kojem su izložene osigurane stvari. U osiguranje su uključene sve unutarnje i vanjske ostakljene površine bez obzira na pojedinačnu staklenu površinu. Osiguratelj je u obvezi nadoknaditi i troškove za eventualno privremeno najnužnije zastakljenje, troškove skidanja i ponovnog namještanja predmeta koji smetaju pri postavljanju novog stakla (npr. zaštitne rešetke, zaštitne šipke, zaklon od sunca i dr.) kao i troškove koje osiguranik ima za otklanjanje i smanjenje štete učinjene kada je osigurani slučaj nastao, pa i onda kada te mjere nisu bile uspješne. Osiguratelj je u obvezi isplatiti osigurninu i za štetu na imovini osiguranika, oštećenju ili uništenju od izravnog udara razbijenog stakla. Kod posljedične štete u navedenom slučaju ne obračunava se amortizacija na oštećenom predmetu.

10. Provalna krađa uključujući razbojstvo i vandalizam

Pokrivena je šteta do koje je došlo jer su osigurane stvari odnesene, uništene ili oštećene kod izvršenja ili pokušaja izvršenja provalne krađe, razbojstva ili vandalizma uključujući i oštećenja građevinskih dijelova prostorija, instalacija i opreme (oštećenje zidova, stropova, vrata, stakala, brava i dr.) u kojima se nalaze osigurane stvari prilikom izvršenja ili pokušaja izvršenja provalne krađe, razbojstva i vandalizma.

10.1. Provalnom krađom u smislu ove tehničke specifikacije smatra se krađa, ako njen izvršitelj:

- a) provali u prostorije u kojima se nalaze osigurane stvari (mjesto osiguranja) razbijanjem ili obijanjem vrata i prozora, ili provaljivanjem stropa, zidova i podova,
- b) otvori mjesto osiguranja lažnim ključem ili kojim drugim sredstvom koje nije namijenjeno redovnom otvaranju. Lažnim ključem smatra se onaj koji nije izrađen s dopuštenjem ili na poticaj ovlaštene osobe,
- c) provali zaključano spremište u mjestu osiguranja u kojem se nalaze osigurane stvari, ako je do spremišta došao na jedan od načina koji je ovom tehničkom specifikacijom okvalificiran kao provalna krađa,
- d) neprimjetno se uvuče u mjesto osiguranja ili se u njemu sakrije i izvrši krađu u vrijeme kada je mjesto osiguranja bilo zaključano,
- e) otvori mjesto osiguranja ili spremište pravim ključem ili njegovim duplikatom, ako je do ključa došao jednom od spomenutih radnji u poviše navedenim točkama a), b), c) i d), odnosno na neki drugi način izvan osiguranog mjesta, ili razbojstvom ili prevarom ili nemarnošću radnika ili čuvara,
- f) uđe u mjesto osiguranja svladavanjem prepreka i ulascima na način koji nije predviđen za ulazak u osigurani objekt ili prostor.

Provalnom krađom smatra se i krađa stvari s balkona i lođa na ako je izvršena uskakanjem kroz otvoren prozor na katovima. Ne smatra se provalnom krađom uskakanje kroz otvoren prozor u niskom prizemlju (do visine 2m računajući od zemlje do donjeg ruba prozorskog okna).

10.2. Razbojstvom se smatra oduzimanje osiguranih stvari upotrebom sile (ugrožavanje opasnošću po život i zdravlje) protiv osiguranika ili njegovih pripadnika ili ostalih osoba koje se nađu na mjestu razbojstva ili prijetnjom da će se neposredno napasti život ili tijelo ovih osoba. Smatra se da postoji upotreba sile i onda kada su upotrijebljena sredstava za onemogućavanje otpora. Materijalna šteta uključujući i troškove čišćenja koji su možebitno potrebni nakon nastalog izvršenja ili pokušaja izvršenja razbojstva i sl. ili pretrpljena materijalna šteta pokradenih osoba također se smatra predmetom ovog osiguranja.

10.3. Vandalizam je zlonamjerno oštećenje imovine nastalo nakon što je izvršitelj provalio u osigurane prostorije u smislu i na način opisan pod provalnom krađom.

Stvari na otvorenom (oprema, roba, zalihe i drugo) pokrivene su ukoliko izvršitelj odnese osigurane stvari, uništi ili ošteti ili odnese osiguranu imovinu s mjesta osiguranja razbijanjem, obijanjem ili skidanjem (podesnim ili kojim drugim alatom) ili otvori ogradu ili drugi ulaz krivotvorenim ključem ili ključem do kojeg je došao na jedan od načina kvalificiranih kao provalna krađa. Stvari na otvorenom moraju se nalaziti na prostoru koji je ograđen dobro održavanom ogradom minimalne visine 2m i/ ili na prostoru gdje postoji stalan čuvar ili ophodnja bilo koje vrste.

Novac, vrijednosni papiri, taksene i poštanske marke, štedne knjižice, drago kamenje, plemenite kovine i predmeti od plemenitih kovina, pravi biseri, nakit, zlatni predmeti i kolekcije, bonovi za mobilne telefone i telefonske kartice osigurani su od opasnosti provalne krađe samo ako se i dok se nalaze u zaključanom spremištu (uključujući, ali ne

limitirajući na ormariće, ladice, željezne blagajne, pancir blagajne, trezore i druga spremišta). Izvan posebnog spremišta plemenite kovine i predmeti od plemenitih kovina osigurani su samo za vrijeme trajanja procesa obrade, prerade i nužne manipulacije.

Osigurane su i stvari radnika koji obavljaju posao na mjestu osiguranja, kao i stvari trećih osoba primljenih radi popravka, prerade, obrade, prodaje u najam, čuvanje u zalog i slično.

Osiguranje je u obvezi nadoknaditi štetu za osiguranu imovinu u izložbenim ormarićima i vitrinama izvan zgrada koja nastane ako provalnik razbije izložbeni ormarić ili vitrinu ili ih otvori krivotvorenim ključem ili drugim podesnim alatom. Osigurateljno pokriva obuhvaća i novac, druga sredstva plaćanja i dragocjenosti za vrijeme manipulacije na blagajnama, šalterima, uplatno-isplatom i prodajnim mjestima te prostorima Naručitelja od rizika razbojstva na prvi rizik.

Osiguranjem su obuhvaćene i štete od razbojstava nad osobom kojoj je povjeren prijenos ili prijevoz novca, vrijednosnih papira, čekova, mjenica, uložnih knjižica, potvrde depozita i dragocjenosti i drugo. Osiguranjem su pokrivena i štete koje nastaju za vrijeme prijenosa odnosno prijevoza bez krivice osoba, kojima je povjeren prijevoz odnosno prijenos zbog prijevora koja je učinjena ovim osobama u smislu pojma prijave iz Kaznenog zakona, zbog krađe osiguranih vrijednosti dostavljaču dok se nalazi pod izravnom tjelesnom zaštitom ovlaštenih osoba kao i gubitka vrijednosti.

Obveza osiguratelja za svaki pojedini slučaj prijenosa ili prijevoza novca ili drugih vrijednosti počinje u trenutku kada je dostavljač preuzeo novac ili druge vrijednosti i traje, na određenom putu prema nalogu osiguranika, sve dotle dok novac odnosno druge vrijednosti ne preda na određenom mjestu.

Novac, vrijednosni papiri, čekovi, mjenice, uložne knjižice, potvrde depozita i dragocjenosti i druge vrijednosti osigurane su i za vrijeme prijevoza motornim vozilom od rizika razbojstva, kao i od nestanka i oštećenja odnosno uništenja u slučaju prometne nezgode. Pod prometnom se nezgodom u navedenom slučaju smatra sudar, udar, iskliznuće, prevrnuće, rušenje motornog vozila kojim se obavlja prijevoz vrijednosti kao i sva ostala oštećenja prouzročena iznenadnim vanjskim događajima pod učinkom mehaničke sile, a neovisno o volji ugovaratelja osiguranja, odnosno vozača, kao i oštećenja prouzročena iznenadnim termičkim ili kemijskim djelovanjem.

Osiguranjem je pokrivena šteta od odnošenja, uništenja ili oštećenja osiguranih stvari kao i šteta prouzročena oštećenjem građevinskih dijelova prostorija, instalacija, opreme (oštećenje zidova, stropova, vrata, stakla, brava, mehanizama za otvaranje i zatvaranje prozora, vrata itd.) u kojima se nalaze osigurane stvari prilikom izvršenja ili pokušaja izvršenja provalne krađe odnosno razbojstva. U trošak popravka uračunavaju se i troškovi rušenja i raščišćavanja ostataka odnosno troškovi uklanjanja ostataka.

Podlimiti po pojedinom riziku osiguranja novca i drugih vrijednosti, pokriva viših troškova popravka na građevinskom objektu i opremi uslijed izvršenja ili pokušaja izvršenja provalne krađe, definirani su u okviru troškovnika.

11. Lom stroja: pruža osiguravajuću zaštitu predmeta osiguranja od oštećenja ili uništenja zbog nezgode u pogonu pod kojom se podrazumijevaju događaji koji nastanu nepredviđeno i iznenada u svezi s uporabom osigurane stvari, nespretnosti, nehata ili zle namjere radnika ili neke druge osobe, operativne pogreške, padom osiguranog predmeta, padom ili udarom stranog predmeta, udarom električne energije (direktno ili indirektno) koje uzrokuje povećanje jačine struje i napona, kratki spoj, pogreške u kontaktu; pogrešno mjerenje, uslijed greške regulacijske i sigurnosne opreme, oštećenja uslijed povećanja napona ili indukcije kao posljedice udara groma (na istom ili drugom mjestu, odnosno direktnog ili indirektnog udara) ili atmosferskih utjecaja (statička opterećenja, indukcija zbog atmosferskih pražnjenja i sl.), naboja i dr. Osiguranje se također odnosi na štete nastale uslijed grešaka u konstrukciji, proračunima, materijalu, dinamičkog vitlanja rotacijskih dijelova strojeva-turbina, generatora, pucanja uzrokovanog centrifugalnom silom, manjka vode u parnim kotlovima i opremi, prevelikog tlaka, nedovoljnog funkcioniranja hlađenja sistema za hlađenje odnosno grijanje, kao i sistema mjerenja, regulatora sigurnosti i kontrole, smrzavanja i direktnog utjecaja nanosa leda, implozije ili drugih efekata slabog pritiska i dr. Osiguranjem su obuhvaćeni troškovi pronalaska mjesta nastanka osiguranog slučaja bez obzira na njihov obujam i prirodu kao i svi ostali troškovi koji nastaju zbog sanacije štete (zemljani radovi, asfaltiranje, popločavanje i sl.), troškovi sanacije nastale štete (uz rastavljanje i sastavljanje) te

troškovi dovođenja mjesta štete u prvobitno stanje uključivo i troškove raščišćavanja i čišćenja. Prilikom sanacije štete u obzir se uzima satnica vlastitog servisa osiguranika, ovlaštenog servisa ili ukoliko se pokaže neophodnim i satnica ovlaštenog inozemnog servisa uključujući i troškove nabave i dobave zamjenskih dijelova iz inozemstva do mjesta štete. Također se uzimaju u obzir i svi potrebni troškovi prekovremenog, noćnog i prazničkog rada. Osiguratelj nadoknađuje i nužne troškove koji su nastali razumnim pokušajem osiguranika da, kad osigurani slučaj nastane, poduzme mjere zbog otklanjanja i smanjenja štetnih posljedica nastajanja osiguranog slučaja. Visina osigurnine u slučaju oštećenja osigurane stvari ne umanjuje se za iznos procijenjene istrošenosti.

Osiguranje se odnosi na svu opremu osiguranika, strojeve, uređaje, aparate i pripadajuću opremu, instalacije zajedno sa punjenjem, postoljem, ležištem i temeljem, mehanička oprema građevinskih objekata i izvan građevinskih objekata (do prvih priključaka na javne mreže) kompletnu infrastrukturu, cjevovode, vodovodnu i kanalizacijsku mrežu, plinske instalacije, instalacije centralnog grijanja, kabelaške vodove – podzemne i nadzemne, plinovode, toplovode, dalekovode, kompletnu električnu napojnu mrežu sa pripadajućim uređajima, antenske stupove, krupni alat i sl., elektronička računala i ERC opremu bez obzira gdje se nalazili te uključujući i prijenosnu opremu. Mehanička oprema građevinskih objekata i izvan građevinskih objekata, a u vlasništvu osiguranika osigurana je i kada nije zasebno iskazana u osnovnim sredstvima osiguranika već je vrijednost istih u okviru vrijednosti građevinskih objekata uključujući, ali ne limitirajući na cjevovode, kotlovnice, sustave grijanja i hlađenja, kabelaške vodove telefonije, interneta i dr., antenske sustave, liftove i drugo. Osiguranjem su obuhvaćeni i oni strojevi, uređaji, instalacije koji su osiguraniku donirani, dani na korištenje i raspolaganje uz pridržavanje prava vlasništva, koje je uzeo ili dao u zakup, te imovina za koju osiguranik može biti odgovoran te ima interes da se ne dogodi osigurani slučaj jer bi inače pretrpio neki materijalni gubitak. Osigurane su i sajle viseće opreme (reflektora i druge opreme) ukoliko su iste redovito održavane i atestirane, odnosno provjeravane, kao i posljedične štete uslijed puknuća istih. Štete na osiguranim predmetima uzrokovane korozijom, oksidacijom, erozijom, taloženjem bilo koje vrste osigurane su samo u slučaju kada je do uzroka i posljedične štete (npr. pucanje cijevi) došlo djelovanjem koje je prouzročila treća osoba, odnosno djelovanje određene radnje ili stanja imovine trećih osoba (npr. djelovanje iscurene vode iz vodovoda treće osobe na cjevovode ugovaratelja/ osiguranika) bez obzira na početak djelovanja, a za koje osiguranik/ Naručitelj nije mogao imati saznanja niti je štetu mogao spriječiti. Šteta će biti nadoknativa ukoliko se manifestirala u periodu trajanja police, a osiguratelj u tom slučaju zadržava pravo regresa prema štetniku. Šteta neće biti nadoknativa ukoliko je štetu Naručitelj mogao spriječiti.

Predmet osiguranja ne mogu biti programi, licence bilo koje vrste koji su nanovo dobavljivi putem prvotno otkupljene licence, međutim, u pokriću su programi, licence koje nisu nanovo dobavljive putem prvotno otkupljene licence. Također su u pokriću troškovi reinstaliranja i za nanovo dobavljive prvotno otkupljene licence i to do limita 1.327,23 EUR po štetnom događaju i agregatno u jednoj osigurateljskoj godini. Osigurana je imovina na mjestima obavljanja djelatnosti osiguranika neovisno o dislociranosti imovine osiguranika po ispostavama.

Pokriveni su troškovi privremene sanacije štete (najam opreme i uređaja, uspostava privremene funkcionalnosti i dr.) kako bi se osiguralo nesmetano poslovanje i rad čak i kada takvi troškovi predstavljaju povećanje ukupnog iznosa štete. Troškovi privremene sanacije smiju povećati iznos ukupne štete i plativi su do maksimalno 6.636,14 EUR godišnje.

Otkupljena je franšiza kod djelomičnih i totalnih šteta, kao i amortizacija kod djelomičnih šteta.

12. Neimenovani rizici

Oštećenja ili uništenja osigurane imovine koja je oštećena i/ili uništena uslijed direktnog, iznenadnog i nepredvidivog događaja, kao i uzrokovana nepoznatim uzrokom ili misterioznim nestankom osigurane imovine tijekom nastupa osiguranog štetnog događaja smatraju se neimenovani rizici.

Osiguranjem nisu obuhvaćeni imenovani rizici navedeni u točkama 1. do 11. te 13. u ovim tehničkim specifikacijama. Ovo osiguranje se ne odnosi na gubitke uzrokovane: pronevjerom, utajom, prijevarom, iznudom, gubitke utvrđene

inventarnom kontrolom, razlikama u inventuri, gubitke robe koja se nalazi na otvorenom nastale uslijed vremena ili raznih vremenskih promjena ili odstupanja u okolini, gubitke nastale uslijed zapljene, eksproprijacije ili oštećenja imovine zbog naloga Vlade i drugih organa vlasti, gubitke na stvarima koje su predmet obrade i tretmana bilo koje vrste. Osiguranje se također ne odnosi na oštećenja na zgradama, dijelovima zgrada uključujući anekse objekata, na nogostupima ili cesti nastala uslijed potonuća, raspadanja, skupljanja ili razvlačenja, na štete nastale kontaminacijom (trovanje, taloženje i sl.), infekcijama, pokvarenom robom, propadanjem robe, štete nastale klimatskim promjenama u temperaturi, sušom ili vlagom, štete nastale kao gubitci robe uslijed gubitka težine, materijala, boje, promijene okusa, strukture ili izgleda, kao i na štete nastale uslijed starosti, trošnosti i uporabe ili uslijed korozije, oksidacije, erozije, taloženja bilo koje vrste, osim navedene u pokriću Loma stroja.

Gore navedeni isključeni rizici su ipak osigurani, ukoliko nastanu kao neizbježna posljedica osiguranog slučaja definiranog odredbama o osiguranju od neimenovanih rizika.

Ni u kom slučaju nisu pokrivena oštećenja ili uništenja uzrokovana ratom (s ili bez objave ratnog stanja) uključujući i sve nasilne radnje od strane države i/ili političkih organizacija, revolucijom, vojnim ili službenim aktivnostima, djelovanjem nuklearne energije, radioaktivnih izotopa, ionizirajućeg zračenja, genetičkih promjena (genetičke manipulacije, mutacije i ostalih promjena).

13. Potres

Potres je prirodno izazvano potresanje ili pomicanje tla koje nastaje zbog geofizičkih procesa u unutrašnjosti zemlje. Osiguratelj je dužan nadoknaditi štetu uzrokovanu potresom jačine 5 (pet) stupnjeva po Mercalli- Cancani- Siebergovoj ljestvici i više. Osiguratelj je u obvezi nadoknaditi uništenu ili oštećenu imovinu uslijed direktnog udara potresa ili požara ili eksplozije ili koje druge pojave nastale kao posljedice potresa kao i pada dijelova zgrada ili drugih objekata ili stvari na osiguranu imovinu uslijed nastanka osiguranog slučaja. Pod jednim osiguranim slučajem smatraju se sve štete uzrokovane potresom, a koje su nastale unutar razdoblja od 72 uzastopna sata, računajući od početka potresanja tla.

Predmet osiguranja od opasnosti potresa su:

- građevinski objekti s pripadajućom mehaničkom opremom i instalacijama, infrastrukturom te cjelokupnim ostakljenjem bilo koje vrste,
- cjelokupna oprema, zalihe i novac.

Osiguranje se ne odnosi na štete:

- od potresa izazvanih ljudskom djelatnošću kao što su eksplozije klasičnih ili nuklearnih naprava,
- od potresa uslijed podzemnih radova, na tunelima, galerijama, u rudnicima
- prouzrokovane djelovanjem nuklearne energije i radioaktivne kontaminacije,
- prouzročene neposredno ili posredno: ratom, revolucijom, ustankom, minama, torpedima, bombama, ili drugim ratnim oružjem, sabotazom ili terorizmom počinjenim iz političkih pobuda, građanskim nemirima, konfiskacijom, rekvizicijom ili ostalim sličnim mjerama koje provodi neka vlast ili druga slična organizacija, bilo kakvim političkim rizikom,
- prouzrokovane zagađenjem stvari nekim opasnim tvarima koje su ispuštene, odnosno istjecale, te troškovi čišćenja takvih zagađenja,
- od odgovornosti prema trećim osobama

Osigurana imovina

Osigurana je imovina osiguranika navedena u natječajnoj specifikaciji odnosno prema poslovnim knjigama osiguranika i/ ili financijskoj evidenciji, bez obzira na pojedine lokacije, a koja je u vlasništvu osiguranika, koja mu je prodana, dana na upravljanje ili predana u posjed uz pridržavanje prava vlasništva ili koju je uzeo ili dao u zakup, te imovina za koju osiguranik može biti odgovoran te ima interes da se ne dogodi osigurani slučaj jer bi inače pretrpio neki materijalni gubitak. Teritorijalno pokriće; Republika Hrvatska.

Osiguranje se odnosi na cjelokupnu imovinu;

- građevinski objekti svih oblika gradnje uključivo ograde, ceste, puteve, pločnike i popločena dvorišta, dijelove građevinskih objekata, uključivo cjelokupnu infrastrukturu koja je sastavni dio građevinskih objekata i instalacije građevinskih objekata,
- cjelokupnu opremu bez motornih vozila (strojeve i aparate, transportna sredstva, namještaj, sitni inventar i drugo) uključivo cjelokupnu infrastrukturu te prijenosnu opremu,
- zalihe osiguranika, zalihe tuđe robe bez obzira na mjesto osiguranja i eventualne nove lokacije imovine osiguranika, materijale i sirovine,
- gotov novac i ostale vrijednosne papire, taksene i poštanske marke, štedne knjižice, drago kamenje, plemenite kovine i predmete od plemenitih kovina, prave bisere, nakit, zlatne predmete i kolekcije, bonove za mobilne telefone i telefonske kartice,
- stvari u vlasništvu trećih osoba primljenih radi popravka, redovnog održavanja, prerade, obrade, čuvanja u zalogu, prodaje, najma i drugo,

Kod osiguranja građevinskih objekata i drugih nepokretnih stvari smatraju se osiguranima svi dijelovi građevina, temelji, podrumski zidovi, sve ugrađene instalacije i oprema (uključujući ali ne ograničavajući na: dizala, centralno grijanje - s cisternom za gorivo ili kotlovnicom, bojleri, hidroforni, alarmni uređaji, video nadzor, portafoni, mehanika garaža i označenih, službenih parkirnih površina (vrata, rampe), uređaji za klimatizaciju i dr.).

Osiguranjem građevina za vrijeme rekonstrukcije i adaptacije osiguran je i građevinski materijal na gradilištu namijenjen za ugradnju u građevinu u rekonstrukciji i adaptaciji koja se osigurava. Građevinski materijal osiguran je pod uvjetom da se nalazi u natkrivenom prostoru ili ukoliko je adekvatno zaštićen na drugi način.

Rekonstrukcijom se smatra izvođenje radova na postojećoj građevini kojima se mijenja usklađenost građevine s lokacijskim uvjetima u skladu s kojima je izgrađena (dograđivanje, nadograđivanje i sl.), dok je adaptacija, sanacija i svako drugo izvođenje radova na postojećoj građevini pri kojima se ne mijenja usklađenost građevine s lokacijskim uvjetima u skladu s kojima je građevina izgrađena.

Obavljene adaptacije, dogradnja, nabavljeni objekti, oprema i uređaji tijekom godine, odnosno tijekom razdoblja osiguranja, obuhvaćeni su osiguranjem i smatraju se osiguranim i u slučaju da nisu uknjiženi u materijalnu imovinu i sredstva osiguranika do trenutka nastupanja osiguranog slučaja.

Vrijednost osigurane stvari i visina naknade iz osiguranja

Vrijednost osiguranih stvari

- Nova vrijednost predmeta osiguranja je njegova nova vrijednost prema cijenama izgradnje odnosno nabave u mjestu gdje se predmet nalazi.
- Nabavna knjigovodstvena vrijednost je vrijednost nabave te knjiženja predmeta osiguranja u poslovne knjige osiguranika. Nabavna vrijednost smatrat će se novom vrijednosti predmeta osiguranja u smislu ove tehničke specifikacije.
- Knjigovodstvena sadašnja vrijednost je nabavna knjigovodstvena vrijednost umanjena za knjigovodstvenu istrošenost (amortizaciju), te ona u pojedinim slučajevima može iznositi 0,00 EUR.

- Stvarna vrijednost predmeta osiguranja je njegova nova vrijednost umanjena za iznos procijenjene istrošenosti.
- Procijenjena stvarna vrijednost osigurane stvari je nabavna knjigovodstvena vrijednost umanjena za knjigovodstvenu istrošenost (amortizaciju), uz uvjet da ona iznosi najmanje 40% nabavne knjigovodstvene vrijednosti.
- Flotantna vrijednost podrazumijeva prosječnu godišnju vrijednost predmeta osiguranja kod kojih dolazi do većih oscilacija u vrijednostima tijekom osigurateljnog razdoblja (zalihe) čime se garantira osigurateljno pokriće aktualnog stanja zaliha robe po cijenama koje osiguranik vodi.
- Ugovorena vrijednost podrazumijeva međusobno ugovorenu vrijednost po polici osiguranja na temelju procijenjene vrijednosti, nabavne vrijednosti prema poslovnim knjigama osiguranika ili uobičajene vrijednosti novog predmeta osiguranja te se po istoj ne obračunava amortizirana vrijednost niti podosiguranje (umjetnički i antikni predmeti te instrumenti kada nema novonabavne vrijednosti (taksirana vrijednost), objekti za koje ugovaratelj ne raspolaže novonabavnim vrijednostima te se vrijednost određuje po uobičajenim građevinskim vrijednostima za sličan objekt, industrijska i druga oprema koja je nabavljena rabljena te se ne može utvrditi novonabavna vrijednost već procjena iste i drugo).

Sukladno ovoj tehničkoj specifikaciji podrazumijeva se da je najmanja, upotrebna, stvarna vrijednost svakog predmeta osiguranja najmanje 40% nove vrijednosti, bez obzira na knjigovodstvenu sadašnju vrijednost. Kod određivanja stvarne vrijednosti osigurane stvari, osiguratelj prihvaća stope amortizacije određene od strane osiguranika.

Određivanje vrijednosti osiguranih stvari / način osiguranja:

Osiguranje je sklopljeno na novu vrijednost za sve opremu, strojeve, uređaje, instalacije, inventar i ostalo pod uvjetom da je njihova stvarna vrijednost veća ili jednaka od 40% nabavne knjigovodstvene vrijednosti u vrijeme sklapanja ugovora o osiguranju. U ostalim slučajevima osiguranje je sklopljeno na stvarnu vrijednost. Nova vrijednost opreme je nabavna cijena novih stvari u mjestu osiguranja iste vrste i kvalitete, uvećana za troškove dopreme, montaže i carine, domaćeg ili inozemnog servisa, odnosno najbližih tehničkih karakteristika ako se oštećena/ uništena stvar više ne može naći u prodaji, odnosno min. 40% nove vrijednosti ukoliko je ekonomska i tehnička amortizacija veća od 60% nove vrijednosti. Ukoliko amortizirana vrijednost iznosi preko 60%, svota osiguranja ne može iznositi manje od 40%

Građevinski objekti osigurani su na ugovorenu vrijednost koja podrazumijeva novu vrijednost građevinskog objekta, odnosno mjesno uobičajenu vrijednost novogradnje, uključujući pripadajuće pristojbe za arhitektonske usluge, pripadajući troškovi konstruiranja i projektiranja da bi se izgradio objekt iste vrste i kvalitete

Za opremu (uključujući i knjige, umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti), strojeve, uređaje i instalacije, inventar i druga oprema, za koje postoji novonabavna vrijednost - nova vrijednost opreme je nabavna cijena novih stvari u mjestu osiguranja iste vrste i kvalitete, uvećana za troškove dopreme, montaže i carine, domaćeg ili inozemnog servisa, odnosno najbližih tehničkih karakteristika ako se oštećena/ uništena stvar više ne može naći u prodaji,

Novac i novčane vrijednosti, vrijednosni papiri – nominalna vrijednost - iskazana vrijednost na nekom vrijednosnom papiru, ili iskazana vrijednost sredstava i obveza u poslovnim knjigama, koja se može podudarati sa stvarnom vrijednošću, a drugi vrijednosni papiri na zamjensku vrijednost (vrijednost tiskanja).

U slučaju oštećenja predmeta osiguranja, popravak se smatra opravdanim ukoliko iznos troškova popravka da se osigurani predmet dovede u stanje u kojem je bio prije oštećenja, zajedno sa iznosom ostatka ne prelazi stvarnu vrijednost osigurane stvari.

Limit naknade i franšize

Osiguratelj snosi naknadu štete po osiguranom slučaju do iznosa osigurane svote po pojedinim stavkama odnosno rizicima. Ukupan iznos naknada (agregatni limit) predstavlja maksimalnu obvezu osiguratelja za ugovoreni period osiguranja.

Osiguranje se ugovara bez primjene franšize/samopridržaja.

Ukoliko u tehničkoj specifikaciji i troškovniku nije drugačije eksplicitno definirano, limiti i podlimiti podrazumijevaju se i agregatnim limitom. Svote osiguranja definirane na „prvi rizik“ podrazumijevaju maksimalnu obvezu osiguratelja (naknadu) po štetnom događaju, ali ne definiraju mogući broj štetnih događaja tijekom perioda osiguranja te time niti agregatni limit, ukoliko tehničkom specifikacijom nije drugačije eksplicitno definirano.

Odredbe o podosiguranju

Nakon sklapanja ugovora o osiguranju, načelo srazmjera kao posljedica podosiguranja neće se primjenjivati niti na jednoj vrsti, odnosno riziku osiguranja.

Klauzula automatizma pokrića

Sva novonabavljena imovina (objekti, cjelokupna oprema (uključujući i knjige, umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti), računalna oprema i sva pripadajuća oprema, zalihe i dr.) pokrivaju se danom nabave po svim rizicima osiguranja neovisno o eventualnim predmetima osiguranja koja su osigurana prema popisu i na iste se primjenjuje Klauzula automatizma pokrića. Konačan obračun premije izvršit će se po isteku osigurateljnog razdoblja uz primjenu 50% primijenjene stope osiguranja po pojedinim stavkama.

OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI

Opća odgovornost prema trećim osobama i prema vlastitim radnicima

Predmet osiguranja je građansko – pravna izvanugovorna odgovornost osiguranika za štetu uslijed smrti, povrede tijela ili zdravlja, kao i oštećenja ili uništenja stvari treće osobe. Ovim osiguranjem pokrivena je odgovornost za štetu koja je nastala iz djelatnosti osiguranika, iz posjedovanja stvari, iz pravnog odnosa, ili iz određenog svojstva kao izvora opasnosti te odgovornost poslodavca/osiguranika za štetu uslijed smrti, povrede tijela ili zdravlja, kao i oštećenja ili uništenja stvari vlastitih radnika. Osiguranjem su obuhvaćeni svi radnici, stalno i privremeno zaposleni kao i suradnici temeljem ugovora o djelu ili drugog oblika ugovora.

Bez obzira na odredbe uvjeta osiguranja pruženo je pokriće odgovornosti prema radnicima zbog smrti ili tjelesnih ozljeda nastalih prilikom uporabe i/ili posjeda motornih vozila ukoliko se navedeno smatra ozljedom na radu za koju postoji odgovornost osiguranika kao poslodavca.

Osobe u ugovornom odnosu, najmoprimci, korisnici i ostali, odnosno svi subjekti s različitim OIB-om od Naručitelja se smatraju trećom osobom. Naručitelj poslova smatra se trećom osobom ako nastane šteta koja ne proizlazi iz neispunjenja, manjkavog ispunjenja ili zakašnjenja u ispunjenju obveze.

Osiguranje se također odnosi na odgovornost za štetu nastalu zbog:

- povećanja opasnosti ili proširenja osiguranog izvora opasnosti do kojih je došlo tijekom trajanja osiguranja,
- novih izvora opasnosti koji se kod osiguranika pojavi poslije zaključenja ugovora o osiguranju,
- krađe ili nestanka stvari uz uvjet da su stvari smještene u zaključanim prostorijama ili ostavama,
- štete koja nije nastala ni povredom osobe ni oštećenjem odnosno uništenjem stvari tzv. "čisti financijski gubitak".

Čisti financijski gubitak („*Pure Financial Loss*“)

Osiguranje se odnosi i na odgovornost za „čisti financijski gubitak“, tj. štete koje nisu nastale ni povredom tijela ili zdravlja neke osobe, ni oštećenjem odnosno uništenjem stvari. Smatra se da je osigurani slučaj nastao onda kada je napravljen propust pri obavljanju djelatnosti (zanimanja), posjedovanja neke stvari i dr. (izvor opasnosti) kojim je prouzročen čisti financijski gubitak nekoj osobi (šteta koja nije niti šteta uslijed smrti, povrede tijela ili zdravlja niti oštećenje ili uništenje stvari treće osobe).

Proširenja pokrića po osnovi opće odgovornosti

U okviru osiguranog izvora opasnosti iz obavljanja djelatnosti obuhvaćena je i odgovornost osiguranika koja proistječe iz:

- korištenja odnosno posjedovanja, zakupa ili uživanja: zemljišta, zgrada (objekata), prostorija, površina na otvorenom, opreme i ostalo, a koje se isključivo koriste za potrebe osigurane djelatnosti ili zanimanja,
- korištenja objekata koji isključivo služe radnicima osiguranika, uključujući, ali ne limitirajući na: restorane, sportske dvorane i sl.,
- korištenja dizala (liftova) namijenjenih za prijevoz osoba i tereta,
- posjedovanje i upravljanje garažama i otvorenim parkirališnim mjestima, uključujući i štete na vozilima, stvarima u vozilima i na pojedinim dijelovima vozila ukoliko je vozilo smješteno na parkiralištu osiguranika,

- krađe ili nestanka, te uništenje ili oštećenje stvari za osobnu uporabu osiguranikovih radnika uz uvjet da su stvari smještene u zaključanim prostorijama ili zaključanim ostavama,
- organizacije raznih priredbi, manifestacija i inih događaja za javnost u prostorijama osiguranika ili na površinama pod nadležnošću osiguranika,
- uskladištenje materijala za loženje i pogon, koje osiguranik koristi za vlastite potrebe,
- djelatnosti osiguranika kao investitora i/ili izvođača građevinskih i montažnih radova,
- djelatnosti davanja i/ili uzimanja objekata i/ili opreme u najam, i za štete na tuđim stvarima koje je osiguranik uzeo u zakup, na poslugu, zajam, u ostavu, radi prijevoza i slično,

U osigurateljnu zaštitu uključene su i:

- štete proizašle iz posjedovanja, uključujući ali ne limitirajući na: zemljišta, zgrade, prostorije, opremu, otvorene terene i drugo, kada su u cijelosti ili djelomično iznajmljeni ili dani u zakup, ili se koriste u druge tuđe svrhe,
- štete nastale trećim osobama iz svojstva posjedovanja ili upravljanja objektima kao npr. parkirališta, garaže, bazeni, razni sportski tereni i objekti, dječja igrališta, prostori za razonodu, ceste, putovi, staze, nogostupi, hale, hortikultura te ostale zelene i javne površine i sl.,
- štete iz dodatnih izvora opasnosti koji ne izvire iz djelatnosti: pokriće za štete prema trećim osobama i vlastitim radnicima iz radnji društva koje obavlja u vlastitoj režiji, a nisu dio djelatnosti društva,
- štete na osobama i materijalna šteta, koje su povezane sa stanjem u kojem se nalaze radni strojevi i uređaji koje je osiguraniku ustupio njegov podizvođač, te za koje je taj podizvođač jamčio kao njihov vlasnik,
- štete na osobama i imovini podizvođača radova, ako te osobe ili njihovi zakonski zastupnici nisu sami odgovorni za nastalu štetu zbog njihovih postupaka ili propusta,
- štete na onim dijelovima nekretnina, koje su neposredno predmet obrade, korištenja ili neke druge djelatnosti,
- štete koje mogu uzrokovati radnici osiguranika ili izvođač radova prilikom obavljanja svoje djelatnosti na imovini ili zdravlju trećih osoba,
- štete nastale iznajmljivanjem odnosno davanjem na korištenje uređaja, opreme i slično
- štete nastale kao posljedica bilo koje vrste krađe ili razbojništva ili vandalizma na opremi preuzetoj na čuvanje ili brigu,
- štete proizašle iz čuvanja ili pohrane pokretnih i nepokretnih stvari koje je osiguranik ili osoba koja radi za njega preuzela na čuvanje, popravak, preradu ili obradu

Osiguranje od odgovornosti zakupca/najmoprimca: pokrivene su štete uslijed oštećenja i/ili uništenja zemljišta, zgrada i/ili prostorija, koje je osiguranik zakupio/unajmio u poslovne svrhe, prouzročene slijedećim iznenadnim i slučajnim događajima:

- Požarom,
- Eksplozijom,
- Udarom pokretnog radnog stroja / vozila zakupca / najmoprimca,
- Izljeva vode.

Pravna zaštita:

Osiguratelj je obavezan nadoknaditi troškove nagodbe, u sudskim i izvansudskim procesima, naknada za štete na osobama i/ili stvarima - materijalne i nematerijalne štete prema osnovanom zahtjevu za naknadu štete, obrane (osiguratelj će ako je potrebno i akontirati troškove obrane u izvansudskim procesima i procesima prije pravomoćne presude), sudski troškovi, troškovi vještaka, svjedoka, putni troškovi i troškovi smještaja, troškovi utvrđivanja štete, pravne pomoći i druge troškove koje je osiguranik dužan snositi u vezi s kaznenim, prekršajnim i disciplinskim

postupcima, uključujući i istražne postupke, a u kojima osiguranik sudjeluje kao: svjedok, osumnjičenik, okrivljenik, optuženik ili u drugom svojstvu. Pokriće troškova pravne zaštite ne odnosi se na novčane i druge kazne.

U okviru osigurane svote, naknada iz ugovora o osiguranju uvećat će se za troškove odvjetnika, vještaka, svjedoka, suda, putne troškove, troškove utvrđivanja štete kao i za izdatke za otklanjanje ili smanjenje štete prilikom ili nakon nastupanja štetnog događaja i kamate. Naknada iz ugovora o osiguranju se odnosi na sve gore navedene postupke/procese.

Osiguratelj naknađuje sve troškove parničnog postupka ako je sam vodio spor ili je dao suglasnost osiguraniku na vođenje spora pa i onda kada zahtjev za naknadu štete nije bio osnovan. Ako je parnica vođena bez znanja i suglasnosti osiguratelja, osiguratelj je u obvezi naknaditi troškove parničkih postupaka, ali u okviru limita osiguranja odgovornosti. Kada oštećeni ostvaruje svoje pravo na naknadu štete u sudskom sporu neposredno protiv osiguranika, osiguratelj će platiti iznos dosuđene naknade štete s pripadajućim kamatama i troškovima

Naknada štete:

Osiguratelj isplaćuje naknadu iz osiguranja na temelju:

1. priznanja koje je dao ili odobrio,
2. nagodbe koju je sklopio ili odobrio,
3. sudske odluke, ali najviše do iznosa visine obveze iz ugovora o osiguranju.

Opće odredbe uz osiguranje od odgovornosti

Osiguratelj se obvezuje pravovremeno na dokaziv način izvijestiti osiguranika i ovlaštenog brokera osiguranika ako visina isplaćenih i rezerviranih šteta po polici dostigne 70% ukupnog godišnjeg limita (agregata) predmetne police. Osiguratelj je obvezan na dokaziv način bez odgađanja obavijestiti osiguranika i ovlaštenog brokera osiguranika i o okolnostima da je limit po jednom štetnom događaju ili ukupni godišnji (agregatni) limit po polici potrošen. U jednom i u drugom slučaju osiguratelj će omogućiti osiguraniku sklapanje nove police koja će obuhvaćati ranije ugovorena pokrića po postojećoj polici.

Štete po osnovi odgovornosti se naknađuju bez franšize odnosno samopridržaja osiguranika.

Svota osiguranja gornja je granica osigurateljeve obveze po jednom osiguranom slučaju sukladno troškovniku. Troškovi izvansudskog postupka, parničnog i/ili krivičnog postupka, trošak odvjetnika, miritelja, vještačenja, kamata i drugih troškova vezanih uz sam postupak naknade štete, ne ulaze u osiguranu svotu već se isti plaćaju i onda kad premašuju svotu osiguranja, ali najviše do iznosa agregatnog limita osigurateljne godine. Agregatni limit police predstavlja gornju granicu obveze osiguratelja za sve osigurane slučajeve ostvarene unutar jedne osigurateljne godine sukladno definiranom limitu u okviru troškovnika.

Osiguranjem su obuhvaćeni osigurani rizici i osigurani slučajevi koji nastanu na području Republike Hrvatske.

Klauzula automatizma pokrića

Automatizmom je pokrivena odgovornost za sve radnike naknadno zaposlene te svu novonabavljenu i novevidentiranu opremu (uključujući i knjige, umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti), uređaje i druge alate, a konačni obračun izvršiti će se istekom osigurateljne godine. Svi novozaposleni radnici automatski će biti u pokriću temeljem kadrovske evidencije osiguranika po osnovi osiguranja opće odgovornosti i odgovornosti prema radnicima.

OSIGURANJE OSOBA OD POSLJEDICA NESRETNOG SLUČAJA (NEZGODE)

Korisnik za slučaj smrti:

- Osiguranikova djeca i supružnik
- Osiguranikova djeca, ako nema supružnika
- Osiguranikov supružnik i osiguranikovi roditelji, ako nema djece
- Osiguranikov supružnik, ako su oba roditelja osiguranika umrla prije njegove smrti
- Osiguranikovi roditelji ili roditelj koji je na životu, ako nema supružnika
- Osiguranikov zakonski nasljednik ili nasljednici utvrđeni pravomoćnom sudskom odlukom, ako nema osoba navedenih u prethodnim točkama

Osigurani rizici

Nesretnim slučajem smatra se svaki iznenadni i od volje osiguranika nezavisan događaj koji, djelujući uglavnom izvana i naglo na tijelo osiguranika, ima za posljedicu njegovu smrt, potpuni ili djelomični invaliditet, privremenu nesposobnost za rad ili narušenje zdravlja koje zahtjeva liječničku pomoć. Nesretnim slučajem se najmanje smatraju sljedeći rizici: gaženje, sudar, udar kakvim predmetom ili o kakav predmet, udar električne struje ili groma, ranjavanje oružjem ili raznim drugim predmetima ili eksplozivnim materijalima, ubod kakvim predmetom, udar ili ujed životinje, ubod insekata, osim ako je takvim ubodom prouzročena kakva infektivna bolest.

Kao nesretni slučaj smatra se i sljedeće:

1. Trovanje hranom ili kemijskim sredstvima iz neznanja osiguranika osim u slučaju profesionalnih bolesti,
2. Infekcija ozljede prouzročene nesretnim slučajem,
3. Trovanje zbog udisanja plinova ili otrovnih para, osim u slučaju profesionalnih bolesti,
4. Opekline vatrom ili elektricitetom, vrućim predmetom, tekućinama ili parom, kiselinama, lužinama i sl,
5. Davljenje i utapanje,
6. Gušenje ili ugušenje zbog zatrpavanja (zemljom, pijeskom i sl.),
7. Istegnuće mišića, iščašenje, uganuće, prijelom kostiju koji nastanu uslijed naglih tjelesnih pokreta ili iznenadnih naprezanja izazvanih nepredviđenim vanjskim događajima ukoliko je to nakon ozljede utvrđeno u bolnici ili drugoj zdravstvenoj ustanovi,
8. Djelovanje svjetlosti, sunčanih zraka, temperature ili lošeg vremena, ako im je osiguranik bio izložen neposredno uslijed jednog prije toga nastalog nesretnog slučaja ili se našao u takvim nepredviđenim okolnostima koje nije mogao spriječiti ili im je bio izložen radi spašavanja ljudskog života,
9. Djelovanje rendgenskih ili radijskih zraka, ako nastupi naglo ili iznenada, osim u slučaju profesionalnih bolesti.

Postupak vještačenja

U svakom slučaju kada ugovaratelj, osiguranik ili korisnik i osiguratelj nisu suglasni u pogledu vrste, uzroka ili posljedica nesretnog slučaja, kao i u pogledu visine obveze osiguratelja, utvrđivanja spornih činjenica povjeriti će se vještacima određene specijalizacije, a u skladu s predmetnim slučajem koji je među strankama sporan. Jednog imenuje osiguratelj, a drugog suprotna strana. Ukoliko njihovi nalazi nisu suglasni, imenovani vještaci određuju trećeg vještaka koji će dati svoje stručno mišljenje samo u pogledu onih činjenica koje su među njima sporne i u granicama njihovih nalaza i mišljenja. Svaka strana plaća troškove vještaka kojeg je imenovala, a trećem vještaku svaka strana plaća polovinu troškova.

Smrt uslijed nesretnog slučaja (nezgode) – pokriva smrt kao posljedicu iznenadnog i od volje osiguranika neovisnog događaja koji je djelovao uglavnom izvana i naglo na tijelo osiguranika. Osigurana svota za slučaj smrti uslijed nezgode isplaćuje se u cijelosti i neovisno o eventualnoj isplati osigurnine po riziku smrti uslijed prometne nezgode.

Trajni invaliditet uslijed nezgode - trajni invaliditet uslijed nezgode pokriva trajni gubitak ili nepopravljivo oštećenje organizma (izraženo u postocima) kao posljedicu iznenadnog i od volje osiguranika neovisnog događaja, koji je djelovao uglavnom izvana i naglo na tijelo osiguranika.

Kada nastane nesretni slučaj u smislu ovih uvjeta osiguratelj isplaćuje iznose ugovorene u ugovoru o osiguranju i to:

- Postotak od osigurane svote za slučaj invaliditeta koji odgovara postotku djelomičnog invaliditeta, ako je zbog nesretnog slučaja nastupio djelomični invaliditet osiguranika;
- Ako ukupan postotak invaliditeta iznosi preko 50%, tada se na svaki dio postotka invaliditeta koji iznosi preko 50% priznaje dvostruki iznos naknade.

U nastavku se nalazi TABLICA ZA ODREĐIVANJE POSTOTKA TRAJNOG INVALIDITETA KAO POSLJEDICE NESRETNOG SLUČAJA (NEZGODE) koja uključuje uvjete pod kojima se nudi predmet nabave.

Smrt uslijed bolesti - smrt uslijed bolesti pokriva svaku smrt koja nije nastala kao posljedica nezgode. Osiguratelj isplaćuje za slučaj smrti uslijed bolesti 100%-tnu isplatu od prvog dana početka osigurateljnog pokrića. Korisniku osiguranja neće se uskratiti isplata osigurnine za smrt uslijed bolesti, ako je bolest osiguranika nastala prije početka trajanja ovog ugovora. Ponuditelj neće umanjivati naknadu za slučaj smrti uslijed bolesti, koji se dogodio u prvih šest mjeseci trajanja osiguranja odnosno u prvih šest mjeseci nakon pristupa pojedinog osiguranika u osiguranje. Osigurana svota za slučaj smrt uslijed bolesti isplaćuje se u cijelosti bez obzira je li tijekom osigurateljne godine osiguraniku isplaćena osigurana svota za teško bolesna stanja. Naknada za smrt uslijed bolesti plaća se povrh, odnosno neovisno o isplati naknade za iznenadnu smrt uslijed bolesti.

Smrt uslijed prometne nezgode

U slučaju smrti uslijed prometne nezgode, isplaćuju se ugovorena svota osiguranja za smrt uslijed prometne nezgode i ugovorena svota osiguranja za smrt uslijed nesretnog slučaja.

Iznenadna smrt zbog bolesti je smrt osiguranika koja nastupi u roku od 24 sata (iznimno 30 dana od prvog dijagnosticiranja za dolje navedene bolesti pod brojem 1., 3. i 4.) od početka simptoma bolesti kod naoko zdravih ljudi ili onih čija bolest nije teška i nije za očekivati njihovu naglu smrt. U slučaju nastupanja iznenadne smrti zbog bolesti Osiguratelj je u obvezi isplatiti 100% ugovorenog iznosa za slučaj iznenadne smrti zbog bolesti, čak i u sljedećim slučajevima:

- Ako je bolest nastupila u prva tri mjeseca trajanja osiguranja ili kasnije,
- Ako su osiguraniku u trenutku sklapanja osiguranja utvrđeni simptomi bolesti koja je pokrivena ovim specifikacijama) i ako je on od te bolesti umro u roku ili nakon 5 godina, tijekom trajanja osiguranja,
- Ako je osiguranikova smrt nastupila nakon prestanka osiguranja po bilo kojem osnovu, ali je njegova bolest (bolesti definirane ovom specifikacijom) prvi put dijagnosticirana u vrijeme dok je osiguranik bio u osiguranju i ako je os te bolesti nastupila iznenadna smrt zbog bolesti u rokovima kako su ovim specifikacijama propisani.

Obuhvaćena je iznenadna smrt uključujući, ali ne limitirajući zbog neke od sljedećih bolesti:

1. Akutni srčani infarkt
2. Plućnu emboliju kao posljedicu nesretnog slučaja
3. Moždani udar
4. Aneurizma i disekcija aorte
5. Akutni vried želuca
6. Akutna upala slijepog crijeva

7. Porodničke smrt nespecificiranog uzroka i ostalih nedovoljno definiranih i nepoznatih uzroka mortaliteta
8. Anafilaktički šok koji nije posljedica nesretnog slučaja

Teško bolesno stanje u smislu osiguranog slučaja je stanje u kojem se nalazi osiguranik zbog niže navedenih bolesti i kod kojeg postoji potreba operativnog liječenja ili kontinuiranog konzerviranog liječenja koje uključuje i fizikalnu terapiju, a po potrebi i tuđu pomoć. Ukoliko osiguranik ne pristupi liječenju, nakon utvrđene dijagnoze teško bolesnog stanja, ne gubi pravo na naknadu. Osiguratelj isplaćuje za teško bolesna stanja 100%-tnu isplatu od prvog dana početka osigurateljnog pokrivanja. Teško bolesna stanja obuhvaćaju slijedeća stanja bolesti:

1. Kronična ishemična bolest srca kod koje postoji indikacija za operaciju,
2. Srčani infarkt,
3. Moždani udar,
4. Multipla skleroza,
5. Parkinsonova bolest,
6. Alzheimerova bolest,
7. AIDS,
8. Akutno ili kronično zatajenje bubrenih funkcija koje zahtjeva hemodijalizu ili transplantaciju bubrega,
9. Zatajenje jetre koje nije uzrokovano alkoholom, a kod kojeg postoji indikacija za operaciju,
10. Ankilozantni spondilitis (Bechterewa bolest),
11. Reumatski artritis,
12. Zloćudne bolesti (rak) neovisno da li postoji potreba kemoterapijskog liječenja i/ili zračenja, te neovisno da li je navedeno liječenje započeto, kao i ne ograničavajući na uobičajene načine liječenja. Osiguratelj je u obvezi za svaku objektivno dokazanu zloćudnu bolest sukladno uobičajenim algoritmima medicinske struke.
13. Ugradnja stenta u slučaju:
  - a) Ishemične bolesti srca dokazane koronarografijom ili
  - b) Srčanog infarkta
14. Operacija srčanog zaliska
15. Operacija aneurizme i disekcije aorte

Dnevna naknada za boravak u bolnici radi liječenja zbog nastanka nesretnog slučaja - osiguratelj isplaćuje ugovorenu naknadu od prvog do zadnjeg dana boravka u bolnici, odnosno do dana smrti ili utvrđenog invaliditeta, ali najviše do 365 dana. Osiguranje se ugovara bez karence.

Osiguranje radnika

Osiguravaju se svi radnici ugovaratelja koji su na dan stupanja na snagu ugovora o osiguranju bili zaposleni kod ugovaratelja, na neodređeno ili određeno vrijeme u zemlji ili inozemstvu, bilo da rade ili su na čekanju. Osiguranje se odnosi i na honorarne suradnike bez obzira na dob.

Osiguranici koji se kod Naručitelja zaposle nakon početka važenja ugovora o osiguranju u pokriću su s danom samog zaposlenja. Osiguranici koji s Naručiteljem prekinu radni odnos nakon zaključenja ugovora o osiguranju izvan su pokrivanja od dana prekida radnog odnosa. Osigurane su sve osobe sukladno kadrovskoj evidenciji, odnosno sve osobe koje su u nekoj vrsti ugovornog odnosa sa Naručiteljem bez obzira na njihovo zdravstveno stanje i radnu sposobnost.

Radnici se osiguravaju za rizike nesretnog slučaja s pokrićem 24 sata/7 dana u tjednu, odnosno za vrijeme posla i izvan obavljanja posla. Amatersko i rekreativno bavljenje svim sportovima uključeno je u pokriće.

Ponuditelj ne može osiguraniku ili korisniku osiguranja uskratiti, umanjiti ili odgoditi isplatu naknade za osigurane slučajeve nastale za vrijeme važenja ugovora o osiguranju zbog neispunjavanja ugovornih obveza Naručitelja prema Ponuditelju.

Osiguratelj ne može uvjetovati isplatu naknade za osigurani slučaj dostavom izvornih liječničkih isprava ozlijeđenog osiguranika, jer su iste vlasništvo osiguranika, a ne Naručitelja, nego će mu biti dostatne preslike takvih isprava.

TABLICA ZA ODREĐIVANJE POSTOTKA TRAJNOG INVALIDITETA KAO POSLJEDICE NESRETNOG SLUČAJA (NEZGODE)

OPĆE I UVODNE ODREDBE

- Ova Tablica za određivanje postotka trajnog invaliditeta kao posljedice nesretnog slučaja (nezgode) (u daljnjem tekstu: Tablica invaliditeta) sastavni je dio ugovora o osiguranju osoba od posljedica nesretnog slučaja po kojem je sklopljeno osiguranje za rizik trajnog invaliditeta kao posljedice nesretnog slučaja (nezgode).
- Nesretnim slučajem smatra se svaki iznenadni i od volje osiguranika nezavisni događaj koji, djelujući uglavnom izvana i naglo na tijelo osiguranika, ima za posljedicu njegovu smrt, potpuni ili djelomični invaliditet, privremenu nesposobnost za rad ili narušavanje zdravlja koje zahtijeva liječničku pomoć.

U smislu prethodnog stavka smatraju se nesretnim slučajem naročito slijedeći događaji: gaženje, sudar, udar kakvim predmetom ili o kakav predmet, udar električne struje ili groma, pad, okliznuće, pad u provaliju, ranjavanje oružjem ili raznim drugim predmetima ili eksplozivnim materijalima, ubod kakvim predmetom, udar ili ujed životinje i ubod insekata osim ako je takvim ubodom prouzročena kakva infektivna bolest.

Kao nesretni slučaj smatra se i slijedeće:

- trovanje hranom ili kemijskim sredstvima iz neznanja osiguranika osim u slučaju profesionalnih bolesti;
- infekcija ozljede prouzročene nesretnim slučajem;
- trovanje zbog udisanja plinova ili otrovnih para;
- opekline vatrom ili elektricitetom, vrućim predmetom, tekućinama ili parom, kiselinama, lužinama i sl.;
- davljenje i utapanje;
- gušenje ili ugušenje zbog zatrpavanja (zemljom, pijeskom i sl.);
- istegnuće mišića, iščašenje, uganuće, prijelom kostiju koji nastanu uslijed naglih tjelesnih pokreta ili iznenadnih naprezanja izazvanih nepredviđenim vanjskim događajima ukoliko je to nakon ozljede utvrđeno u bolnici ili drugoj zdravstvenoj ustanovi;
- djelovanje svjetlosti, sunčevih zraka, temperature ili lošeg vremena, kojem djelovanju je osiguranik bio izložen neposredno / uslijed nastalog nesretnog slučaja, ili se našao u takvim nepredviđenim okolnostima koje nije mogao spriječiti ili im je bio izložen radi spašavanja ljudskog života;
- djelovanje rendgenskih ili radijskih zraka, ako nastupi naglo ili iznenada, osim u slučaju profesionalne bolesti.

Ne smatraju se nesretnim slučajem:

- zarazne, profesionalne i ostale bolesti kao i posljedice psihičkih utjecaja;
- trbušne kile, kile na pupku, vodene ili ostale kile, osim onih koje nastanu zbog izravnog oštećenja trbušnog zida pod neposrednim djelovanjem vanjske mehaničke sile na trbušni zid, ukoliko je nakon ozljede utvrđena traumatska kila kod koje je klinički uz kilu utvrđena ozljeda mekih dijelova trbušnog zida u tom području;
- infekcije i bolesti koje nastanu zbog raznih alergija, rezanja ili kidanja žuljeva ili drugih izraslina tvrde kože;
- anafilaktički šok, osim ako nastupi pri liječenju radi nastalog nesretnog slučaja;
- hernija disci intervertebralis*, sve vrste lumbalgija, diskopatija, sakralgija, miofascitis, kokcigodinija, ishialgija, fibrozitis, fascitis i sve patoanatomske promjene slabinsko krštačne regije označene analognim terminima;
- odljepljenje mrežnice (ablatio retinae) prethodno bolesnog ili degenerativno promijenjenog oka, dok se priznaje odljepljenje mrežnice prethodno zdravog oka, ukoliko postoje znakovi izravne vanjske ozljede očne jabučice utvrđene u zdravstvenoj ustanovi;
- posljedice koje nastanu zbog *delirijum tremensa* i djelovanja droga;
- posljedice medicinskih, naročito operativnih zahvata, koji se poduzimaju u svrhu liječenja ili preventive radi sprečavanja bolesti, osim ako je do tih posljedica došlo zbog dokazane greške medicinskog osoblja (*vitium artis*);
- patološke promjene kostiju i patološke epifizioloze;
- sustavne neuromuskularne bolesti i endokrine bolesti;

3. Ne ocjenjuje se invaliditet kao posljedica nesretnog slučaja za:

- posljedice nesretnog slučaja (nezgode) koje su u okviru ovih Tablica invaliditeta izrijekom isključene;

- natučena koštano – mišićnih struktura i sindrome prenaprezanja;
- smanjenja pokretljivosti do 10 stupnja na velikim zglobovima: zglob ramena, zglob lakta, ručni zglob na gornjim udovima, zglob kuka, zglob koljena, nožni zglob na donjim udovima, ukoliko je utvrđeni invaliditet <1%;
- subjektivne tegobe oštećene osobe (osiguranika) u smislu pretrpljenog straha, bolova, smanjenja mišićne snage, natučenosti i otoka na mjestu ozljede, trnaca, smetnji psihičke naravi koje su nastale nakon nesretnog slučaja (posttraumatski stresni poremećaj, strah od vožnje bilo kojim prijevoznim sredstvom, strah od visine, strah od zatvorenog prostora, promijene raspoloženja, pojava nesаницe i druge smetnje).

4. Ukoliko je nesretni slučaj (nezgoda), prema prijavi osiguranika nastupio kao posljedica ozljede na radu, a osiguranik nema za isto potvrdu HZZO-a da je nesretni slučaj (nezgoda) priznat kao ozljeda na radu, osiguratelj je u obvezi isplatiti utvrđenu naknadu u ukupnom iznosu.

5. Konačni postotak invaliditeta određuje se prema Tablici invaliditeta poslije završenog liječenja u vrijeme kad je kod osiguranika u odnosu na ozljedu i nastale posljedice nastupilo stanje ustaljenosti, tj. kada se prema liječničkom predviđanju ne može očekivati da će se stanje pogoršati ili poboljšati. Ako to stanje ne nastupi ni po isteku treće godine od dana nastanka nesretnog slučaja, kao konačno stanje uzima se stanje po isteku toga roka i prema njemu se određuje postotak invaliditeta.

Ako nije moguće poslije nastanka nesretnog slučaja utvrditi konačni postotak invaliditeta, osiguratelj je dužan na zahtjev osiguranika isplatiti iznos koji nesporno odgovara postotku invaliditeta za koji se već tada može na temelju medicinske dokumentacije utvrditi da će trajno ostati.

Ako osiguranik umre prije isteka godine dana od dana nastanka nesretnog slučaja od posljedica toga nesretnog slučaja, a konačni postotak invaliditeta je bio već utvrđen, osiguratelj isplaćuje iznos koji je utvrđen za slučaj smrti odnosno razliku između osigurane svote za slučaj smrti i iznosa koji je bio prije toga isplaćen na ime invaliditeta, ukoliko takva razlika postoji.

Ako konačni postotak invaliditeta nije bio utvrđen, a osiguranik umre zbog istog nesretnog slučaja, osiguratelj isplaćuje osiguranu svotu određenu za slučaj smrti, odnosno samo razliku između te svote ili eventualno već isplaćenog dijela (akontacije), ali samo tada ako je osiguranik umro najkasnije u roku od 3 godine od dana nastanka nesretnog slučaja.

Ako prije utvrđenja konačnog postotka invaliditeta u roku od 3 (tri) godine od dana nastanka nesretnog slučaja nastupi smrt osiguranika iz bilo kojeg drugog uzroka, visinu obveze osiguratelja iz osnova invaliditeta utvrđuje liječnik na temelju postojeće medicinske dokumentacije.

6. Konačni se invaliditet na udovima, kralježnici i/ili organima određuje najranije tri mjeseca poslije završenog cjelokupnog liječenja i rehabilitacije osim kod amputacija i točaka Tablice invaliditeta gdje je drukčije određeno.

Rehabilitacija je obvezni dio liječenja. Pseudoartroze i kronični fistulozni osteomielitis ocjenjuju se nakon definitivnog operativnog i fizikalnog liječenja. Ako se to ne završi ni u roku od tri godine od dana ozljede, onda se kao konačno uzima stanje po isteku ovog roka i prema njemu se određuje postotak invaliditeta.

Kod natučena koštano mišićnih struktura i sindroma prenaprezanja invaliditet se ne određuje.

7. Kod višestrukih ozljeda pojedinog uda, kralježnice ili organa, ukupni invaliditet na određenom udu, kralježnici ili organu, određuje se tako da se za najveću posljedicu oštećenja uzima postotak predviđen u Tablici invaliditeta, od slijedeće najveće posljedice uzima se polovina postotka predviđenog u Tablici invaliditeta redom 1/4, 1/8, itd. Ukupan postotak ne može biti veći od postotka koji je određen Tablicom invaliditeta za potpuni gubitak toga uda ili organa.

Za određivanje umanjene pokretljivosti udova obvezno je komparativno mjerenje pokreta artrometrom u svim ravninama.

8. U osiguranju osoba od posljedica nesretnog slučaja kod ocjene invaliditeta primjenjuje se isključivo postotak određen ovom Tablicom invaliditeta.

9. Ocjene invaliditeta za različite posljedice na jednom zglobu se ne zbrajaju, a invaliditet se određuje po onoj točki koja daje najveći postotak.

Prilikom primjene određenih točaka iz Tablice invaliditeta, za jednu posljedicu, primjenjuje se za iste organe ili udove ona točka koja određuje najveći postotak, odnosno nije dozvoljena primjena dvije točke za isto funkcionalno oštećenje, odnosno posljedica.

10. U slučaju gubitka ili oštećenja više udova ili organa uslijed jednog nesretnog slučaja, postoci invaliditeta za svaki pojedini ud ili organ zbrajaju se, ali ne mogu iznositi više od 100%.
11. Ako neko oštećenje nije u Tablici invaliditeta predviđeno, postotak invaliditeta određuje se u skladu sa sličnim oštećenjima koja su navedena u Tablici invaliditeta, ali ne može biti veći od postotka one točke s kojom se uspoređuje.
12. Ako je kod osiguranika postojao trajni invaliditet prije nastanka nesretnog slučaja, obveza osiguratelja se određuje prema novom invaliditetu, neovisno od ranijeg, osim u slijedećim slučajevima:
  - a) ako je prijavljen nesretni slučaj prouzročio povećanje dotadašnjeg invaliditeta, obveza osiguratelja utvrđuje se prema razlici između ukupnog postotka invaliditeta i ranijeg postotka;
  - b) ako osiguranik prilikom nesretnog slučaja izgubi ili ozlijedi jedan od ranije ozlijeđenih udova ili organa, obveza osiguratelja utvrđuje se samo prema povećanom invaliditetu;
  - c) ako ranije degenerativne bolesti zglobno-koštanog sustava utječu na povećanje invaliditeta nakon nesretnog slučaja, osiguratelj će konačni invaliditet iz Tablice invaliditeta umanjiti razmjerno stanju bolesti za jednu polovinu ili jednu trećinu;
  - d) ako se dokaže da osiguranik boluje od šećerne bolesti, bolesti centralnog i perifernog nervnog sustava, gluhoće, slabovidnosti, bolesti krvožilnog sustava ili kronične plućne bolesti, te ako te bolesti utječu na povećanje invaliditeta nakon nesretnog slučaja, osiguratelj će konačni invaliditet iz Tablice invaliditeta umanjiti za jednu polovinu;
  - e) ako je ranija kronična bolest uzrok nastanka nesretnog slučaja, osiguratelj će konačni invaliditet iz Tablice invaliditeta umanjiti za jednu polovinu.
13. Subjektivne tegobe u smislu smanjenja motorne snage mišića, bolova i otoka na mjestu ozljede ne uzimaju se u obzir pri određivanju postotka trajnog invaliditeta. Individualne sposobnosti, socijalni položaj ili zanimanje (profesionalna sposobnost) ne uzimaju se u obzir pri određivanju postotka invaliditeta.
14. Konačni postotak invaliditeta utvrđuje se nakon završenog liječenja i rehabilitacije koja je sastavni dio liječenja i to na temelju:
  - a) cjelovite medicinske dokumentacije, uključujući i sve rendgenske snimke koju je osiguranik dužan podnijeti osiguratelju na uvid uz prijavu osiguranog nesretnog slučaja;
  - b) liječničkog pregleda kojeg obavlja osiguratelj ili liječnik cenzor i/ili vještak. Liječnik cenzor prije donošenja ocjene o konačnom invaliditetu, dužan je u obzir uzeti i činjenice o prethodnom zdravstvenom stanju osiguranika, načinu nastanka nesretnog slučaja i uzročno posljedične veze, postavljenoj dijagnozi te tijekom liječenja i rehabilitacije osiguranika.

I. GLAVA

1. Žarišna oštećenja mozga s klinički utvrđenom slikom dekortikacije odnosno decerebracije:
  - hemiplegija inveteriranog tipa s afazijom i agnozijom;
  - dekortikacije / decerebracije;
  - trajno vegetativno stanje;
  - demencija (korsakovljev sindrom);
  - obostrani Parkinsonov sindrom s izraženim rigorom;
  - kompletna hemiplegija, paraplegija, triplegija, tetraplegija;
  - epilepsija s demencijom i psihičkom deterioracijom;
  - psihoza nakon organske ozljede mozga.....100%
2. Oštećenje mozga s klinički utvrđenom slikom:
  - hemipareza s jako izraženim spasticitetom;
  - ekstrapiramidalna simptomatologija (nemogućnost koordinacije pokreta ili postojanje grubih nehotičnih pokreta);
  - pseudobulbama paraliza s pisilnim plačem ili smijehom;
  - oštećenje malog mozga s izraženim poremećajima ravnoteže boda i koordinacije pokreta 90%
3. Pseudobulbama sindrom, paraplegija.....80%
4. Posttraumatska epilepsija s učestalim napadima i karakternim pomjenama ličnosti, bolnički evidentirana nakon bolničkog liječenja s odgovarajućim ispitivanjima s:
  - učestalim „Grand mal“ napadajima i posttraumatskim karakterološkim promjenama.....70%

- učestalim „Grand mal“ napadajima 60%
  - rijetkim „Grand mal“ napadajima.....30%
  - učestalim žarišnim napadajima, bez gubitka svijesti.....20%
  - rijetkim žarišnim napadajima, bez gubitka svijesti.....10%
5. Žarišna oštećenja mozga s bolnički evidentiranim posljedicama psihoorganskog sindroma, s nalazom psihijatra i psihologa nakon bolničkog liječenja s odgovarajućim ispitivanjima
    - a) u lakom stupnju .....do 40%
    - b) u srednjem stupnju.....do 50%
    - c) u jakom stupnju.....60%
  6. Hemipareza ili disfazija
    - a) u lakom stupnju.....30%
    - b) u srednjem stupnju.....40%
    - c) u jakom stupnju.....60%
  7. Oštećenje malog mozga s adiadohokinezom i asinergijom.....40%
  8. Posttraumatska epilepsija s rijetkim napadima uz medikaciju.....do 20%
  9. Postkontuzioni sindrom uz postojanje objektivnog neurološkog nalaza poslije bolnički utvrđene kontuzije mozga.....do 15%
  10. Operirani intracerebralni hematoma bez neurološkog ispada 10%
  11. Stanje poslije trepanacije svoda lubanje i/ili prijeloma baze lubanje - svoda lubanje, rendgenološki verificirano bez neuroloških ispada.....5%

POSEBNE ODREDBE

1. Za kranio cerebralne ozljede koje nisu bolnički utvrđene i liječene neposredno nakon ozljede, ne priznaje se invaliditet po točkama od 1 do 11.
  2. Svi oblici epilepsije moraju biti bolnički utvrđeni uz primjenu suvremenih dijagnostičkih metoda.
  3. Kod različitih posljedica kranio cerebralnih ozljeda zbog jednog nesretnog slučaja postotci se za invaliditet ne zbrajaju, već se postotak određuje samo po točki koja je najpovoljnija za osiguranika.
  4. Trajni invaliditet za točke 1 do 11 određuje se najranije godinu dana poslije ozljede, a za traumatske epilepsije dvije godine poslije ozljede.
12. Gubitak vlasišta:
    - a) trećina površine vlasišta.....5%
    - b) polovina površine vlasišta..... 15%
    - c) čitavo vlasišta.....30%

II. OČI

13. Potpuni gubitak vida oba oka.....100%
14. Potpuni gubitak vida jednog oka.....33%
15. Oslabljenje vida jednog oka:
  - za svaku desetinu smanjenja.....3,3%
16. U slučaju da je na drugom oku vid oslabljen za više od tri desetine, za svaku desetinu smanjenja vida ozlijeđenog oka 6,6%
17. Diplopija kao trajna i ireparabilna posljedica ozljede oka:
  - a) ekstemaftalmoplegija 10%
  - b) totalna oftalmoplegija 20%
18. Gubitak očne leće:
  - a) afakija jednostrana 15%
  - b) afakija obostrana 30%
19. Djelomična oštećenja mrežnice i staklastog tijela:
  - a) djelomični ispad vidnog polja kao posljedica posttraumatske ablacije retine .....do 5%
  - b) opacitates corporis vitrei kao posljedica tratmatskog krvarenja u staklastom tijelu oka 5%
20. Midrijaza kao posljedica direktnog udara oka 5%
21. Nepotpuna unutarnja oftalmoplegija 10%
22. Ozljeda suznog aparata i očnih kapaka:
  - a) epifora, ...5%
  - b) entropium, ektropium 5%
  - c) ptoza kapka 5%
23. Koncentrično suženje vidnog polja na preostalom oku:
  - a) do 60 stupnjeva .....do 10%
  - b) do 40 stupnjeva .....do 30%
  - c) do 20 stupnjeva .....do 50%
  - d) do 5 stupnjeva .....do 60%
24. Jednostrano koncentrično suženje vidnog polja:
  - a) do 50 stupnjeva .....do 5%
  - b) do 30 stupnjeva .....do 15%
  - c) do 5 stupnjeva .....do 30%

25. Homonimna hemianopsija.....30%

POSEBNE ODREDBE

1. Invaliditet se nakon ablacije retine određuje po točkama 14., 15., 16. ili 19. najranije mjesec dana od ozljede ili operacije.
2. Ozljeda očne jabučiće koja je uzrokovala ablaciju retine mora biti bolnički dijagnosticirana.
3. Oštećenja oka ocjenjuju se po završenom liječenju osim po točkama 17. do 25. za koje minimalni rok iznosi godinu dana nakon ozljede.
4. Invaliditet po točki 20. ocjenjuje se Maškeovim tablicama uz primjenu točke 15. Tablice invaliditeta.
5. Invaliditet po točkama 23. do 25. se ne određuje ako se radi o posljedici potresa mozga ili o posljedici ozljede mekih struktura vrata.
6. Invaliditet po točkama 23. i 24. ocjenjuje se nakon roka iz točke 3. ovih Posebnih odredbi, uz nove nalaze VP i EVP

III. UŠI

26. Potpuna gluhoća na oba uha s urednom kaloričkom reakcijom vestibularnog organa 40%
27. Potpuna gluhoća na oba uha s ugaslom kaloričkom reakcijom vestibularnog organa 60%
28. Oslabljen vestibularni organ s urednim sluhom .....do 5%
29. Potpuna gluhoća na jednom uhu s urednom kaloričkom reakcijom vestibularnog organa 15%
30. Potpuna gluhoća na jednom uhu s ugaslom kaloričkom reakcijom vestibularnog organa na tom uhu 20%
31. Obostrana naglušost s urednom kaloričkom reakcijom vestibularnog organa obostrano; ukupni gubitak sluha po Fowler-Sabine:
  - a) 20 - 30% .....do 5%
  - b) 31- 60% .....do 10%
  - e) 61- 85% .....do 20%
32. Obostrana naglušost s ugaslom kaloričkom reakcijom vestibularnog organa; ukupni gubitak sluha po Fowler-Sabine:
  - a) 20 - 30% .....do 10%
  - b) 31- 60% .....do 20%
  - e) 61 - 85% .....do 30%
33. Jednostrana teška naglušost s urednom kaloričkom reakcijom vestibularnog organa; gubitak sluha na razini 90 - 95 decibela .....10 %
34. Jednostrana teška naglušost s ugaslom kaloričkom reakcijom vestibularnog organa; gubitak sluha na razini 90 - 95 decibela 12,5%
35. Ozljeda ušne školjke:
  - a) djelomičan gubitak ili djelomično unakaženje 3%
  - b) potpuni gubitak ili potpuno unakaženje 10%

POSEBNE ODREDBE

1. za sve slučajeve iz ove Glave određuje se invaliditet poslije završenog liječenja, ali ne ranije od 6 mjeseci nakon ozljede, osim točke 35. koja se ocjenjuje po završenom liječenju.
2. Ako je kod osiguranika utvrđeno oštećenje sluha po tipu akustične traume zbog profesionalne izloženosti buci, gubitak sluha nastao zbog traume po Fowler-Sabine umanjuje se za jednu polovinu.
3. Invaliditet po točkama 26. do 34. se ne određuje ako se radi o posljedici potresa mozga ili posljedici ozljede mekih struktura vrata.

IV. LICE

36. Ožiljno deformirajuća oštećenja lica praćena funkcionalnim smetnjama i/ili posttraumatski deformiteti kostiju lica:
  - a) u lakom stupnju 6%
  - b) u srednje stupnju 15%
  - e) u jakom stupnju 25%
  - f) gubitak donje čeljusti.....30%
- 36.1. Posttraumatske anomalije zagrizi, ovisno o utjecaju na sposobnost žvakanja
  - a) lakog stupnja.....6%
  - b) srednjeg stupnja.....10%
  - c) jakog stupnja.....15%
37. Ograničeno otvaranje usta (razmak gornjih i donjih zubi):
  - a) Ograničeno otvaranje usta jednako ili manje od 10 mm.....30%
  - b) Ograničeno otvaranje usta između 10 i 30 mm.....15%

- c) Ograničeno otvaranje usta između 30 i 40 mm.....6%
38. Defekti na čeljusnim kostima, na jeziku ili nepcu s funkcionalnim smetnjama:
  - a) u lakom stupnju 5%
  - b) u srednjem stupnju .....do 15%
  - c) u jakom stupnju 27%
- 38.1. Amputacija pokretnog dijela jezika
  - a) Amputirana 1/3 jezika.....10%
  - b) Amputirane 2/3 jezika.....20%
  - c) Amputiran cijeli pokretni dio jezika.....30%
39. Gubitak stalnih zubi koji se ne mogu nadomjestiti:
  - a) za svaki zub 1%
  - b) za pretkutnjak ili kutnjak 1,5%
40. Pareza facijalnog živca poslije prijeloma sljepoočne kosti ili ozljede odgovarajuće parotidne regije:
  - a) u lakom stupnju 5%
  - b) u srednjem stupnju 10%
  - c) u jakom stupnju s kontrakturom i tikom mimičke muskulature.....20%
  - d) paraliza facijalnog živca 30%

POSEBNE ODREDBE

- Invaliditet po točki 40. određuje se poslije završenog liječenja, ali ne ranije od dvije godine poslije ozljede.
Za kozmetičke i estetske ožiljke na licu ne određuje se invaliditet.
Za gubitak zubi pri jelu ne određuje se invaliditet po točki 39.

V. NOS

41. Djelomičan gubitak nosa 15%
42. Gubitak čitavog nosa 30%
43. Anosmia kao posljedica verificiranog prijeloma gornjeg unutarnjeg dijela nosnih kostiju .....do 5%
44. Otežano disanje nakon prijeloma nosnog septuma koji je utvrđen klinički i rendgenološki neposredno nakon ozljede.....5%

POSEBNE ODREDBE

- Kod različitih posljedica ozljeda nosa zbog jednog nesretnog slučaja postotci se za invaliditet ne zbrajaju, već se invaliditet određuje samo po točki najpovoljnijoj za osiguranika.

VI. DUŠNIK I JEDNJAK

45. Ozljede dušnika:
  - a) stanje nakon traheotomije zbog vitalnih indikacija nakon ozljede.....5%
  - b) stenoza dušnika poslije ozljede grkljana i početnog dijela dušnika.....10%
46. Stenoza dušnika radi koje se mora trajno nositi kanila.....60%
47. Trajna organska promuklost nakon ozljede:
  - a) slabijeg intenziteta 5%
  - b) jačeg intenziteta .....do 10%
48. Suženje jednjaka rendgenološki verificirano:
  - a) u lakom stupnju 5%
  - b) u srednjem stupnju .....do 15%
  - c) u jakom stupnju 30%
49. Potpuno suženje jednjaka s trajnom gastrostomom 80%

VII. PRSNI KOŠ

50. Ozljede rebara:
  - a) prijelom dva rebra ako je zacijeljen s pomakom ili prijelom prsne kosti zacijeljen s pomakom bez smanjenja plućne ventilacije restriktivnog tipa rendgenološki verificirano 3%
  - b) prijelom tri ili više rebra zacijeljen s pomakom bez smanjenja plućne ventilacije restriktivnog tipa 5%
51. Stanje nakon torakotomije 5%
52. Oštećenje plućne funkcije restriktivnog tipa zbog prijeloma rebra, penetrantnih ozljeda prsnog koša, posttraumatskih adhezija, hematotoraksa i pneumotoraksa:
  - a) vitalni kapacitet umanjen za 20 - 30% .....do 10%
  - b) vitalni kapacitet umanjen za 31 - 50% .....do 30%
  - c) vitalni kapacitet umanjen za 51 % i više 50%
53. Fistula nakon empijema 15%
54. Kronični plućni apsces 15%
55. Gubitak jedne dojke:
  - a) do 50 godina života 15%
  - b) preko 50 godina života 10%

c) teško oštećenje dojke do 50 godina života	5%
56. Gubitak obje dojke:	
a) do 50 godina života	30%
b) preko 50 godina života	15%
c) teško oštećenje obje dojke do 50 godina života	10%
57. Posljedice penetrantnih ozljeda srca i velikih krvnih žila prsnog koša:	
a) srce s normalnim elektrokardiogramom i ultrazvukom.....	do 30%
b) srce s promijenjenim elektrokardiogramom i ultrazvukom:	
prema težini promjene	do 60%
c) oštećenje velikih krvnih žila	15%
d) aneurizma aorte s implantatom	40%

POSEBNE ODREDBE

- Kapacitet pluća određuje se ponovljenom spirometrijom, a po potrebi i detaljnom pulmološkom obradom i ergometrijom.
- Ako su stanja iz točaka 50., 51., 53. i 54. praćena poremećajem plućne funkcije restriktivnog tipa, onda se invaliditet ne ocjenjuje po navedenim točkama, već po točki 52.
- Po točkama 52., 53. i 54. invaliditet se ocjenjuje nakon završenog liječenja; ali ne ranije od jedne godine od dana ozljede.
- Za prijelom jednog rebra ne određuje se invaliditet.
- Ako je spirometrijskom pretragom registriran miješani poremećaj plućne funkcije (opstruktivni i restriktivni), invaliditet se umanjuje razmjerno ispadu funkcije zbog bolesti.

VIII. KOŽA

58. Dublji ožiljci na tijelu nakon opekotina ili ozljeda bez smetnje motiliteta, a zahvaćaju:	
a) do 10% površine tijela.....	do 5%
b) do 20% površine tijela.....	do 15%
c) preko 20% površine tijela	30%
59. Duboki ožiljci na tijelu nakon opekotina ili ozljeda, a zahvaćaju:	
a) do 10% površine tijela	do 5%
b) do 20% površine tijela	do 15%
c) preko 20% površine tijela	30%

POSEBNE ODREDBE

- Slučajevi iz točaka 58. i 59. izračunava ju se primjenom pravila devetke (shema se nalazi na kraju Tablice).
- Dublji ožiljak nastaje nakon interdermaine opekotine - opekotine II stupnja i/ili ozljede s većim defektom kože.
- Duboki ožiljak nastaje nakon opekotine III ili IV stupnja i/ili velike ozljede kožnog pokrivača,
- Za posljedice epidermalne opekotine, I stupanj invaliditet se ne određuje.
- Funkcionalne smetnje (motilitet) izazvane opekotinama ili ozljedama iz točke 59. ocjenjuju se prema odgovarajućim točkama Tablice invaliditeta.

IX. TRBUŠNI ORGANI

60. Traumatska hernija verificirana u bolnici neposredno poslije ozljede, ako je istovremeno bila pored hernije verificirana ozljeda mekih dijelova trbušnog zida u tom području	5%
61. Ozljeda ošita:	
a) stanje nakon prsnuća ošita verificiranog u bolnici neposredno nakon ozljede i kirurški zbrinuto	15%
b) dijafragmalna hernija - recidiv nakon kirurški zbrinute dijafragmalne traumatske hernije	27%
62. Ožiljak od eksplorativne laparotomije	5%
63. Ozljeda crijeva ili želuca	
a) s resekcijom	do 20%
b) bez resekcije, uključujući i privremenu kolostmu.....	10%
c) resekcija nakon ozljeda debelog crijeva s trajnom kolostmom.....	50%
64. Ozljeda jetre s resekcijom	do 30%
65. Gubitak slezene (splenektomija):	
a) do 20 godina starosti	20%
b) preko 20 godina starosti	10%
66. Ozljeda gušterače prema funkcionalnom oštećenju	do 20%
67. Anus praeternaturalis - trajni	50%
68. Sterkoralna fistula	25%
69. Incontinentio alvi trajna:	

a) djelomična	do 27%
b) potpuna	60%

X. MOKRAĆNI ORGANI

70. Gubitak jednog bubrega uz normalnu funkciju drugog	30%
71. Gubitak jednog bubrega uz oštećenje funkcije drugog:	
a) u lakom stupnju do 30 % oštećenja funkcije	do 40%
b) u srednjem stupnju do 50 % oštećenja funkcije	do 55%
c) u jakom stupnju preko 50% oštećenja funkcije	80%
72. Funkcionalna oštećenja jednog bubrega:	
a) u lakom stupnju do 30 % oštećenja funkcije	do 10%
b) u srednjem stupnju do 50% oštećenja funkcije	do 15%
c) u jakom stupnju preko 50% oštećenja funkcije	30%
73. Funkcionalna oštećenja oba bubrega:	
a) u lakom stupnju do 30% oštećenja funkcije	do 30%
b) u srednjem stupnju do 50 % oštećenja funkcije	do 45%
c) u jakom stupnju preko 50% oštećenja funkcije	65%
74. Poremećaj ispuštanja mokraće zbog ozljede uretre graduirane po Charriereu:	
a) u lakom stupnju ispod 18 CH	do 10%
b) u srednjem stupnju ispod 14 CH	do 20%
c) ujakom stupnju ispod 6 CH	35%
75. Ozljeda mokraćnog mjehura sa smanjenim kapacitetom:	
- za svaku 1/3 smanjenog kapaciteta	10%
76. Potpuna inkontinencija urina:	
a) kod muškaraca	40%
b) kod žena	50%
76.1. Djelomična inkontinencija urina:.....	5%
77. Urinarna fistula:	
a) uretralna	30%
b) perinealna i vaginalna	30%

XI. GENITALNI ORGANI

78. Gubitak jednog testisa do 60 godina života	15%
79. Gubitak jednog testisa preko 60 godina života	5%
80. Gubitak oba testisa do 60 godina života	50%
81. Gubitak oba testisa preko 60 godina života	30%
82. Gubitak penisa do 60 godina života	60%
83. Gubitak penisa preko 60 godina života	30%
83.1. Gubitak i penisa i testisa preko 60 godina života.....	50%
84. Deformacija penisa s onemogućenom kohabitacijom do 60. godine života	50%
85. Deformacija penisa s onemogućenom kohabitacijom preko 60. godine života	25%
86. Gubitak maternice i jajnika do 55. godine života:	
a) gubitak maternice	50%
b) gubitak jednog jajnika	15%
c) gubitak oba jajnika	50%
87. Gubitak maternice i jajnika preko 55. godine života:	
a) gubitak maternice	10%
b) gubitak jednog jajnika	5%
c) gubitak oba jajnika.....	10%
88. Oštećenja vulve i vagine koja onemogućavaju kohabitaciju do 60. godine života	50%
89. Oštećenja vulve i vagine koja onemogućavaju kohabitaciju preko 60. godine života	25%

XII. KRALJEŽNICA

90. Ozljeda kralježnice s trajnim potpunim oštećenjem hrptene moždine ili perifernih živaca (tetraplegija, triplegija, paraplegija) s gubitkom kontrole defekacije i uriniranja	100%
91. Ozljeda kralježnice s potpunom paralizom donjih ekstremiteta bez smetnje defekacije i uriniranja	80%
92. Ozljeda kralježnice s trajnim djelomičnim oštećenjem hrptene moždine ili perifernih živaca (tetrapareza, tripareza) bez gubitka kontrole defekacije i uriniranja, verificirana EMG-om, nakon završenog liječenja	50%
93. Ozljeda kralježnice s parezom donjih ekstremiteta, verificirana EMG-om nakon završenog liječenja	40%
94. Posljedice prijeloma kralješka, rendgenološki dokazano, uz promjenu krivulje kralježnice (kifoza, skolioza):	
a) u lakom stupnju	do 10%

b) u srednjem stupnju	do 20%
c) u jakom stupnju	38%
95. Umanjena pokretljivost vratne kralježnice, nakon rendgenološki dokazanog prijeloma:	
a) u lakom stupnju (smanjenje do 1/3 opsega pokreta).....	do 5%
b) u srednjem stupnju (smanjenje do 2/3 opsega pokreta).....	do 10%
c) u jakom stupnju (smanjenje preko 2/3 opsega pokreta).....	15%
96. Umanjena pokretljivost kralježnice poslije rendgenološki dokazane ozljede koštano dijela grudnog segmenta	10%
97. Umanjena pokretljivost kralježnice poslije rendgenološki dokazane ozljede koštano dijela slabinskog segmenta:	
a) u lakom stupnju (smanjenje do 1/3 opsega pokreta).....	do 10%
b) u srednjem stupnju (smanjenje do 2/3 opsega pokreta).....	do 20%
c) u jakom stupnju (smanjenje preko 2/3 opsega pokreta).....	35%
98. Serijski prijelom spinalnih nastavaka tri ili više kralješaka.....	5%
99. Serijski prijelom poprečnih nastavaka tri ili više kralješaka.....	5%

POSEBNE ODREDBE

- Oštećenja koja spadaju pod točke 90. i 91. ocjenjuju se po utvrđivanju ireparabilnih neuroloških lezija, a točke 92. i 93. ocjenjuju se po završenom liječenju, ali ne ranije od 2 godine od dana ozljede.
- Invaliditet zbog umanjene pokretljivosti vratne kralježnice nakon ozljede mekih struktura vrata se ne određuje.
- Za retroleksiju vratne kralježnice koja je iznad 12 cm invaliditet se ne određuje.
- Po točkama 94., 95., 96. i 97. invaliditet se ocjenjuje 6 mjeseci nakon završenog cjelokupnog liječenja i rehabilitacije.
- Invaliditet zbog instabiliteta kod ozljede kralježnice, bez prijeloma i neuroloških ispada se ne određuje.
- Hernija disci intervertebralis, sve vrste lumbalgija, diskopatija, spondiloza, spondilolisteza, spondiloliza, sakralgija, miofascitisa, kokcigodinija, ishialgija, fibrozitisa, fascitisa i sve patoanatomske promjene slabinskokrstačne regije označene analognim terminima, nisu obuhvaćene osiguranjem.

XIII. ZDJELICA

100. Višestruki prijelom zdjelice uz težu deformaciju ili denivelaciju akroilijakalnih zglobova ili simfize	30%
101. Simfizeoliza s horizontalnim i/ili vertikalnim pomakom:	
a) veličine 1 cm	5%
b) veličine 2cm	15%
c) veličine preko 2 cm	20%
102. Prijelom jedne crijevne kosti saniran uz pomak	10%
103. Prijelom obje crijevne kosti saniran uz pomak	15%
104. Prijelom stidne ili sjedne kosti saniran uz pomak	5%
105. Prijelom dvije kosti:	
stidne, sjedne, ili stidne i sjedne uz pomak	do 10%
106. Prijelom krstačne kosti, saniran uz pomak	5%
107. Operativno odstranjena trtična kost.....	5%

POSEBNE ODREDBE

- Za prijelom kostiju zdjelice koje su zarasle bez pomaka i bez objektivnih funkcionalnih smetnji ne određuje se invaliditet.
- Za prijelom trtične kosti ne određuje se invaliditet.

XIV. RUKE

108. Gubitak obje ruke ili šake	100%
109. Gubitak ruke u ramenu (eksartikulacija)	70%
110. Gubitak ruke u području nadlaktice	65%
111. Gubitak ruke ispod lakta s očuvanom funkcijom lakta.....	60%
112. Gubitak šake	55%
113. Gubitak svih prstiju:	
a) na obje šake	90%
b) na jednoj šaci.....	45%
114. Gubitak palca ili prve metakarpalne kosti s gubitkom funkcije prsta.....	20%
115. Gubitak kažiprsta	12%
116. Gubitak:	
a) srednjeg prsta ..	6%
b) domalog ili malog, za svaki prst.....	3%
117. Gubitak druge metakarpalne kosti palca	4%
118. Gubitak metakarpalne kosti kažiprsta	3%
119. Gubitak metakarpalne kosti srednjeg, domalog i malog prsta, za svaku kost	3%

POSEBNE ODREDBE

- Za gubitak jednog članka palca određuje se polovina, a za gubitak jednog članka ostalih prstiju određuje se trećina postotka određenog za gubitak tog prsta.
- Djelomični gubitak koštano dijela članka, određuje se kao potpuni gubitak članka tog prsta.

120. Potpuna ukočenost ramenog zgloba:

a) u funkcionalno nepovoljnom položaju (abdukcija od 20 do 40 stupnjeva)	35%
b) u funkcionalno povoljnom položaju (abdukcija do 20 stupnjeva).....	25%
121. Rendgenološki dokazani prijelomi u području ramena zarasli s pomakom ili intrartikularni prijelomi uz urednu funkciju ramenog zgloba	5%
122. Umanjena pokretljivost ruke u ramenom zglobo nakon rendgenološki dokazanog prijeloma, komparirano sa zdravom:	
a) umanjeno do 1/3 pokreta zgloba	do 5%
b) umanjeno do 2/3 pokreta zgloba	do 10%
c) umanjeno preko 2/3 pokreta zgloba	20%

POSEBNE ODREDBE

- Po točkama 120., 121. i 122. invaliditet se ocjenjuje 6 mjeseci nakon završenog cjelokupnog liječenja i rehabilitacije.

123. Posttraumatsko iščašenje ramenog zgloba	5%
124. Labavost ramenog zgloba s koštanim defektom zglobnih tijela	do 27%
125. Nepravilno zarastao prijelom ključne kosti	5%
126. Endoproteza ramenog zgloba	30%
127. Pseudoartroza nadlaktične kosti	30%
128. Kronični osteomielitis kostiju ruke s fistulom	10%
128.1. Cirkulatorne promjene nakon oštećenja velikih krvnih žila ruku.....	15%
129. Paraliza živca akcesoriusa	15%
130. Paraliza brahijalnog plexusa	60%
131. Djelomična paraliza brahijalnog plexusa (ERE - gornji dio ili KLUMPKE - donji dio).....	35%
132. Paraliza aksilarnog živca	15%
133. Paraliza radijalnog živca	30%
134. Paraliza živca medianusa	35%
135. Paraliza živca ulnarisa	30%
136. Paraliza dva živca jedne ruke	50%
137. Paraliza tri živca jedne ruke	60%

POSEBNE ODREDBE

- Iščašenje akromioklavikularnog zgloba ili sternoklavikularnog zgloba ne određuje se invaliditet.
- Za parezu živca određuje se maksimalno do 2/3 invaliditeta određenog za paralizirani tog živca.
- Za slučajeve od točke 129. do 137. ocjenjuje se invaliditet nakon završenog liječenja i rehabilitacije, ali ne prije dvije godine poslije ozljede, uz obveznu verifikaciju ozljede živca EMG nalazom, učinjenim nakon završenog liječenja.

138. Potpuna ukočenost zgloba lakta, nakon rendgenološki dokazanog prijeloma:

a) u funkcionalno nepovoljnom položaju	30%
b) u funkcionalno povoljnom položaju od 100 do 140 stupnjeva.....	20%
139. Rendgenološki dokazani prijelomi u području lakta zarasli s pomakom ili intraartikularni prijelomi uz urednu funkciju lakatnog zgloba	5%
140. Umanjena pokretljivost zgloba lakta nakon rendgenološki dokazanog prijeloma, komparirana sa zdravim:	
a) umanjeno do 1/3 pokreta zgloba.....	do 5%
b) umanjeno do 2/3 pokreta zgloba	do 10%
c) umanjeno preko 2/3 pokreta zgloba	15%
141. Rasklimani zglob lakta - oscilacija pokreta u poprečnom smjeru:	
a) oscilacija do 20 stupnjeva	10%
b) oscilacija preko 20 stupnjeva	25%

POSEBNE ODREDBE

- Po točkama 138. do 141. invaliditet se ocjenjuje 6 mjeseci nakon završenog cjelokupnog liječenja i rehabilitacije.

142. Endoproteza lakta	25%
------------------------------	-----

143. Pseudoartroza obje kosti podlaktice	30%
144. Pseudoartroza radiusa	15%
145. Pseudoartroza ulne	15%
146. Potpuna ukočenost podlaktice u supinaciji nakon rendgenološki dokazanog prijeloma	25%
147. Potpuna ukočenost podlaktice u srednjem položaju nakon rendgenološki dokazanog prijeloma	15%
148. Potpuna ukočenost podlaktice u pronaciji nakon rendgenološki dokazanog prijeloma	20%
149. Umanjena rotacija podlaktice (pro-supinacija) nakon rendgenološki dokazanog prijeloma, komparirana sa zdravom:	
a) umanjeno do 1/3 pokreta zgloba	do 5%
b) umanjeno do 2/3 pokreta zgloba	do 10%
c) umanjeno preko 2/3 pokreta zgloba	15%
150. Potpuna ukočenost ručnog zgloba nakon rendgenološki dokazanog prijeloma:	
a) u položaju ekstenzije	15%
b) u osovini podlaktice	20%
c) u položaju fleksije	30%
151. Umanjena pokretljivost ručnog zgloba nakon rendgenološki dokazanog prijeloma, komparirana sa zdravim:	
a) umanjeno do 1/3 pokreta zgloba	do 5%
b) umanjeno do 2/3 pokreta zgloba	do 10%
c) umanjeno preko 2/3 pokreta zgloba	15%
152. Rendgenološki dokazani prijelomi u području ručnog zgloba zarasli s pomakom ili intraartikularni prijelomi uz urednu funkciju ručnog zgloba	5%
153. Endoproteza navikularne (čunjaste) kosti i/ili os lunatum (mjesečaste kosti)	20%

POSEBNE ODREDBE

1. Pseudoartroza čunjaste i/ili mjesečaste kosti ocjenjuje se prema točki 151.
2. Po točkama 143. do 152. invaliditet se ocjenjuje 6 mjeseci nakon završenog cjelokupnog liječenja i rehabilitacije.

154. Potpuna ukočenost svih prstiju jedne ruke	40%
155. Potpuna ukočenost čitavog palca	15%
156. Potpuna ukočenost čitavog kažiprsta	9%
157. Potpuna ukočenost čitavog srednjeg prsta	4%
158. Potpuna ukočenost domalog ili malog prsta, za svaki prst	2%

POSEBNE ODREDBE

1. Za potpunu ukočenost jednog zgloba palca određuje se polovina, a za potpunu ukočenost jednog zgloba ostalih prstiju određuje se trećina postotka određenog za ukočenost tog prsta.
2. Zbroj postotaka za ukočenost pojedinih zglobova jednog prsta ne može biti veći od postotka određenog za potpunu ukočenost tog prsta.

159. Umanjena pokretljivost palca poslije uredno zaraslog prijeloma baze i metakarpalne kosti (Bennett)	2%
160. Umanjena pokretljivost palca poslije nepravilno zaraslog Bennettovog prijeloma palca	do 5%
161. Nepravilno zarastao prijelom metakarpalnih kostiju:	
a) I metakarpalne kosti	4%
b) II, III, IV i V za svaku kost	3%
162. Umanjena pokretljivost distalnog ili bazalnog zgloba palca:	
a) u lakom stupnju	3%
b) u jakom stupnju	6%
163. Umanjena pokretljivost pojedinih zglobova kažiprsta:	
a) u lakom stupnju, za svaki zglob	2%
b) u jakom stupnju, za svaki zglob	3%
164. Umanjena pokretljivost pojedinih zglobova srednjeg prsta u jakom stupnju, za svaki zglob	2%
165. Umanjena pokretljivost pojedinih zglobova do malog ili malog prsta u jakom stupnju, za svaki zglob	1%

POSEBNE ODREDBE

1. Ukupan invaliditet za ozljede prstiju ne može iznositi više od invaliditeta za gubitak šake, a ukupan invaliditet po točkama 164. i 165. ne može iznositi više od invaliditeta za potpunu ukočenost istog prsta.
2. Pod lakim stupnjem podrazumijeva se pokretljivost umanjena za polovinu

normalne pokretljivosti. a pod jakim stupnjem podrazumijeva se pokretljivost umanjena preko polovine normalne pokretljivosti zgloba.

3. Invaliditet zbog umanjene pokretljivosti pojedinih zglobova srednjeg, domalog i malog prsta u lakom stupnju određuje se kao 50% invaliditeta u jakom stupnju.

4. Za posljedice ozljeda prstiju invaliditet se određuje bez primjene načela određivanja najvećeg postotka invaliditeta u slučaju različitih posljedica na jednom zglobu (prstu), odnosno postotci invaliditeta se zbrajaju.

XV. NOGE

166. Gubitak obje natkoljenice	100%
167. Eksartikulacija noge u kuku	70%
168. Gubitak natkoljenice u gornjoj trećini, batrljak nepodesan za protezu	60%
169. Gubitak natkoljenice ispod gornje trećine	50%
170. Gubitak obje potkoljenice, batrljak podesan za protezu	80%
171. Gubitak potkoljenice, batrljak ispod 6 cm	45%
172. Gubitak potkoljenice, batrljak preko 6 cm	40%
173. Gubitak oba stopala	80%
174. Gubitak jednog stopala	35%
175. Gubitak stopala po Chopartovoj liniji	35%
176. Gubitak stopala u Lisfrancovoj liniji	30%
177. Transmetatarzalna amputacija	25%
178. Gubitak prve ili pete metatarzalne kosti	5%
179. Gubitak druge, treće ili četvrte metatarzalne kosti, za svaku	3%
180. Gubitak svih prstiju stopala na jednoj nozi	20%
181. Gubitak palca na nozi:	
a) gubitak distalnog članka palca	5%
b) gubitak cijelog palca	10%
182. Gubitak čitavog II - V prsta na nozi, za svaki prst	2,5%
183. Djelomični gubitak II - V prsta na nozi, za svaki prst	1%

POSEBNE ODREDBE

Invaliditet zbog ukočenosti interfalangealnih zglobova II - V prsta u ispruženom položaju ili umanjene pokretljivosti ovih zglobova se ne određuje.

184. Potpuna ukočenost kuka nakon rendgenološki dokazanog prijeloma:	
a) u funkcionalno nepovoljnom položaju	40%
b) u funkcionalno povoljnom položaju (u fleksiji 10 – 15 stupnjeva)	30%
185. Rendgenološki dokazani prijelomi u području kuka zarasli s pomakom ili intraartikularni prijelomi uz urednu funkciju kuka	5%
186. Potpuna ukočenost oba kuka nakon rendgenološki dokazanog prijeloma	70%
187. Nereponirano zastarjelo traumatsko iščašenje kuka	40%
188. Pseudoartroza vrata bedrene kosti sa skraćivanjem	45%
189. Deformirajuća posttraumatska artroza kuka poslije prijeloma uz smanjenu pokretljivost kuka s RTG verifikacijom - komparirano sa zdravim:	
a) umanjeno do 1/3 pokreta zgloba	do 10%
b) umanjeno do 2/3 pokreta zgloba	do 20%
c) umanjeno preko 2/3 pokreta zgloba	33%

POSEBNE ODREDBE

Po točkama 184. do 189. invaliditet se ocjenjuje 6 mjeseci nakon završenog cjelokupnog liječenja i rehabilitacije.

190. Endoproteza kuka	30%
191. Umanjena pokretljivost kuka, nakon rendgenološki dokazanog prijeloma, komparirana sa zdravim:	
a) umanjeno do 1/3 pokreta zgloba	do 5%
b) umanjeno do 2/3 pokreta zgloba	do 10%
c) umanjeno preko 2/3 pokreta zgloba	20%
192. Pseudoartroza bedrene kosti	40%
193. Nepravilno zarastao prijelom bedrene kosti uz angulaciju za:	
a) 10 do 20 stupnjeva	do 10%
b) preko 20 stupnjeva	15%

POSEBNE ODREDBE

Po točkama 191., 192. i 193. invaliditet se ocjenjuje 6 mjeseci nakon završenog cjelokupnog liječenja i rehabilitacije.

194. Kronični osteomielitis kostiju nogu s fistulom	10%
195. Veliki i duboki ožiljci u mišićima nadkoljenice ili podkoljenice, kao i traumatske	

hemije mišića nadkoljenice i podkoljenice, uz klinički dokazan poremećaj cirkulacije, a uz urednu funkciju zgloba.....5%

196. Cirkulatome promjene nakon oštećenja velikih krvnih žila nogu:
- a) podkoljenice 10%
  - b) nadkoljenice 15%
197. Skraćivanje noge zbog prijeloma:
- a) 2-4 cm.....do 10%
  - b) 4,1-6cm .....do 15%
  - c) preko 6 cm.....20%
198. Potpuna ukočenost koljena, nakon rendgenološki dokazanog prijeloma:
- a) u funkcionalno povoljnom položaju (do 10 stupnjeva fleksije).....25%
  - b) u funkcionalno nepovoljnom položaju 35%
199. Deformirajuća artroza koljena poslije ozljede zglobnih tijela uz umanjenu pokretljivost, s rendgenološkom verifikacijom - komparirano sa zdravim:
- a) umanjeno do 1/3 pokreta zgloba .....do 10%
  - b) umanjeno do 2/3 pokreta zgloba .....do 15%
  - c) umanjeno preko 2/3 pokreta zgloba 30%
200. Umanjena pokretljivost zgloba koljena nakon rendgenološki utvrđenog prijeloma - komparirana sa zdravim:
- a) umanjeno do 1/3 pokreta zgloba .....do 5%
  - b) umanjeno do 2/3 pokreta zgloba .....do 10%
  - c) umanjeno preko 2/3 pokreta zgloba 20%
201. Rendgenološki verificirani prijelomi u području koljena zarasli s pomakom ili intraartikulami prijelomi uz urednu funkciju koljena.....5%
202. Nestabilnost koljena nakon ozljede ligamentnih struktura - komparirano sa zdravim:
- a) nestabilnost do 5 mm .....do 5%
  - b) nestabilnost od 5,1 - 10 mm .....do 10%
  - c) nestabilnost više od 10,1 mm 15%
  - d) potrebno stalno nošenje ortopedskog aparata 30%

POSEBNE ODREDBE

Po točkama 198. do 202. invaliditet se ocjenjuje 6 mjeseci nakon završenog cjelokupnog liječenja i rehabilitacije.

203. Endoproteza koljena 30%
204. Operativno odstranjenje meniskusa
- a) djelomično.....3%
  - b) potpuno.....5%
205. Slobodno zglobno tijelo nastalo iza ozljede koljena rendgenološki dokazano 5%
206. Funkcionalne smetnje poslije odstranjenja patele:
- a) parcijalno odstranjena patela 5%
  - b) totalno odstranjena patela 15%
207. Pseudoartroza patele rendgenološki dokazana.....10%
208. Pseudoartroza tibije rendgenološki dokazana:
- a) bez koštanog defekta 20%
  - b) s koštanim defektom 30%
209. Nepravilno zarastao prijelom podkoljenice rendgenološki dokazan s valgus, varus ili recurvatum deformacijom komparirano sa zdravom:
- a) od 5 - 15 stupnjeva .....do 10%
  - b) preko 15 stupnjeva .....do 15%
210. Potpuna ukočenost nožnog zgloba:
- a) u funkcionalno nepovoljnom položaju 25%
  - b) u funkcionalno povoljnom položaju (5 - 10 stupnjeva plantarne fleksije) .....do 20%
211. Rendgenološki dokazani prijelomi u području nožnog zgloba zarasli s pomakom ili intraartikulami prijelomi uz urednu funkciju zgloba.....5%
212. Umanjena pokretljivost nožnog zgloba nakon rendgenološki dokazanih ozljeda koštano ligamentnih struktura - komparirana sa zdravim:
- a) umanjeno do 1/3 pokreta zgloba .....do 5%
  - b) umanjeno do 2/3 pokreta zgloba .....do 10%
  - c) umanjeno preko 2/3 pokreta zgloba 20%
213. Endoproteza nožnog zgloba 25%
214. Operacijski liječena ruptura Ahilove tetive.....5%

POSEBNE ODREDBE

1. Invaliditet se ne određuje za oštećenje meniskusa.
2. Kod ozljeda ligamentarnih struktura nožnog zgloba (distorzije) I i II stupnja, ne određuje se invaliditet.

3. Po točkama 208. do 212. invaliditet se ocjenjuje 6 mjeseci nakon završenog cjelokupnog liječenja i rehabilitacije.

215. Traumatsko proširenje maleolame vilice stopala - komparirano sa zdravim.....5%
216. Deformacija stopala: pes excavatus, pes planovalgus, pes varus, pes equinus:
- a) u lakom stupnju 10%
  - b) u jakom stupnju 20%
217. Deformacija kalkaneusa poslije kompresivnog prijeloma.....20%
218. Deformacija talusa poslije prijeloma, rendgenološki verificiranog .....do 15%
219. Izolirani prijelomi kostiju tarsusa:
- a) bez veće deformacije .....do 5%
  - b) s većom deformacijom .....do 10%
220. Deformacija metatarzusa nakon prijeloma metatarzalnih kostiju (za svaku metatarzalnu kost 2%) .....do 10%

POSEBNE ODREDBE

Po točkama 215. do 220. invaliditet se ocjenjuje 6 mjeseci nakon završenog cjelokupnog liječenja i rehabilitacije.

221. Potpuna ukočenost distalnog zgloba palca na nozi 2,5%
222. Potpuna ukočenost proksimalnog zgloba palca na nozi ili oba zgloba.....5%
223. Potpuna ukočenost proksimalnog zgloba II - V prsta, za svaki prst.....0,5%
224. Deformacija ili ukočenost II - V prsta na nozi u savijenom položaju (digitus tleksus), za svaki prst 1%
225. Veliki ožiljci na peti ili tabanu poslije ozljede mekih dijelova:
- a) površina do 1/2 tabana .....do 10%
  - b) površina preko 1/2 tabana.....do 20%
226. Paraliza ishijadičkog živca 40%
227. Paraliza femoralnog živca 30%
228. Paraliza tibijalnog živca 25%
229. Paraliza peronealnog živca 25%
230. Paraliza glutealnog živca 10%

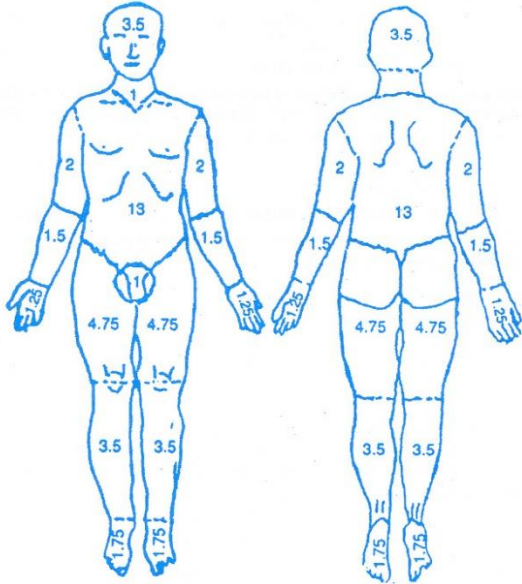
POSEBNE ODREDBE

1. Za pareze živaca na nozi određuje se maksimalno do 2/3 postotka određenog za paralizu tog živca.
2. Za slučajeve od točke 226. do 230. određuje se invaliditet nakon završenog liječenja i rehabilitacije, ali ne ranije od dvije godine poslije ozljede, s verifikacijom ozljede živca EMG nalazom, učinjenim nakon završenog liječenja.

PRAVILO DEVETKE:

- Vrat i glava 9%
- Jedna ruka 9%
- Prednja strana trupa .....2 x 9%
- Zadnja strana trupa .....2 x 9%
- Jedna noga .....2 x 9%
- Perineum i genitalije 1%

PROCJENA OPEČENE POVRŠINE PO WALLACE-ovom PRAVILU

OSIGURANJE VOZILA

Obvezno osiguranje od automobilske odgovornosti

Predmet nabave je osiguranje vlasnika vozila (i svih osoba koje voljom vlasnika sudjeluju u uporabi vozila, uključujući, ali ne limitirajući na: vozače, pratiocice, suvozače, putnike i druge) od odgovornosti za štete nanesene trećim osobama (osiguranje od automobilske odgovornosti) sukladno odredbama Zakona o obveznim osiguranjima u prometu (NN 151/05, 36/09, 75/09, 76/13, 152/14), ako je pri uporabi vozila došlo do:

- a) tjelesne ozljede, narušavanja zdravlja ili smrti neke osobe,
- b) uništenja odnosno oštećenja stvari, osim ako je došlo do štete na stvarima koje je vlasnik vozila kojim je prouzročena šteta primio radi prijevoza.

Osiguranje od automobilske odgovornosti pokriva također i štetu nastalu od vučnog vozila kao i štetu nastalu od priključnog vozila. Kod prijevoza vozila vodenim putem osigurateljno pokriva se ne prekida ukoliko se mjesta ukrcaja/iskrcaja nalaze unutar teritorijalne valjanosti osiguranja. Ako se mjesto iskrcaja nalazi izvan teritorijalne valjanosti osiguranja, osigurateljno pokriva prestaje završetkom postupka ukrcaja.

Osigurani slučaj je štetni događaj temeljem kojeg oštećena osoba može postaviti odštetni zahtjev osiguraniku (ili drugoj su osiguranoj osobi) odnosno njegovom osiguratelju.

Više vremenski povezanih šteta predstavlja jedan osigurani slučaj, ako su štete nastale zbog istog uzroka. Ugovorena osigurana svota predstavlja gornju granicu obveze osiguratelja za sva davanja po jednom štetnom događaju, bez obzira na broj oštećenih osoba, a to je najniži iznos propisan člankom 26. Zakona o obveznim osiguranjima u prometu:

- u slučaju štete zbog smrti, tjelesne ozljede i oštećenja zdravlja do iznosa od 6.450.000,00 EUR po štetnom događaju bez obzira na broj oštećenika,
- u slučaju uništenja ili oštećenja stvari do iznosa od 1.300.000,00 EUR po štetnom događaju bez obzira na broj oštećenika.

Osigurateljno pokriva se na područje Republike Hrvatske i na zemlje članice Sustava zelene karte.

Kasko osiguranje cestovnih vozila

Punim kasko osiguranjem pokrivaju se sva oštećenja i/ili uništenja vozila, a najmanje uključujući: sudar, udar, pad ili nalet predmeta, prevrnuće vozila, štete uslijed prirodnih nepogoda uključivo, ali ne limitirajući na: oluju, tuču, poplavu, bujicu, visoku vodu, udar groma, požar, manifestacije, demonstracije, štrajk, zlonamjerno oštećenje, krađa vozila, šteta na električnoj instalaciji koja je posljedica pregaranja električne instalacije na vozilu uslijed čega se na istoj razvio požar.

Osim opasnosti navedenih u uvjetima osiguranja ponuditelja, bez obzira na definiran opseg pokriva i eventualna isključenja, ovim osiguranjem pokriveni su i slijedeći slučajevi:

- ako je s vozilom ukradena prometna dozvola i/ili knjižica vozila,
- rizik krađe koji može nastati zbog gubitka ključeva, prometne dozvole, knjižice vozila, kodnih kartica, master ključeva, uključujući ali ne limitirajući i događaje kada vlasnik vozila ne raspolaže rezervnim ključem,
- ako je u trenutku prometne nesreće vozač osiguranog vozila bio pod utjecajem alkohola ili narkotika,

- štete nastale dok je vozilom upravljala osoba koja nije imala vozačku dozvolu, vozačku dozvolu odgovarajuće vrste ili kategorije odnosno ako je vozaču oduzeta vozačka dozvola ili je isključen iz prometa ili ako mu je izrečena zaštitna mjera zabrane upravljanja vozilom ili mjera prestanka važenja vozačke dozvole, ili ako mu je vozačka dozvola privremeno oduzeta ili zadržana od nadležnih tijela, najviše do 90 dana,
- štete od tereta prilikom utovara, prijevoza i istovara,
- štete nastale kod prijevoza vozila drugim vozilom na kopnu, unutarnjim vodama i moru

Ugovora se puno kasko osiguranje bez franšize u krađi/ djelomičnoj šteti/ totalnoj šteti sukladno odredbi o sudjelovanju osiguranika u opetovanim štetama. Osiguratelj se obvezuje kod oštećenja vozila prihvatiti račun popravka od ovlaštenog servisa za oštećeni predmet osiguranja u punom iznosu, bez obzira na starost predmeta osiguranja. Isključuje se mogućnost uvjetovanja osiguratelja popravka osiguranog predmeta u neovlaštenom servisu, već odabir ovisi o isključivoj poslovnoj odluci osiguranika. Interni servis i radionice korisnika (osiguranika) tretirat će se jednako kao i servisi, radionice ili bilo koje treće osobe. Kasko osiguranjem pokriveni su i svi štetni događaji na specijalno ugrađenim i/ili priključenim dijelovima vozila i/ili nadogradnjama, a koji su uključeni u cijenu vozila te dodatna radna i ostala oprema kao i sva novonabavljena oprema ugrađena u vozilo te ista automatski ulazi u pokriće. U osiguranje su uključeni i reklamni natpisi i reklame u vozilu i na vozilu i to na njihovu novonabavnu vrijednost. Uključene su i naknadno postavljene naljepnice, razni natpisi i ukrasi na vozilima, također na njihovu novonabavnu vrijednost.

Ako je pri sklapanju ugovora o osiguranju kao osnovica za obračun premije uzeta cijena vozila niža od ukupne cijene takva vozila u Republici Hrvatskoj, utvrđena visina štete ne umanjuje se razmjerno razlici između osnovice za obračun premije i nabavne cijene novog vozila uvećane za troškove carine, trošarine, poreza, prijevoza te drugih uobičajenih troškova na dan sklapanja ugovora o osiguranju.

Po polici punog kasko osiguranja je uključeno i pokriće kako slijedi, ali ne ograničavajući na navedeno:

- Troškovi vuče i izvlačenja odnosno prijevoza osobnog automobila do najbliže radionice koja može obaviti privremeni ili konačni popravak ili do mjesta prebivališta odnosno sjedišta osiguranika ako vozilo nije u voznom stanju zbog ostvarenja osiguranog slučaja ili dokazanog kvara, prema računu osobe koja je pružila uslugu vuče, izvlačenja odnosno prijevoza vozila, ali najviše do iznosa osiguranja 929,06 EUR po osiguranom slučaju.
- Troškovi vuče i izvlačenja odnosno prijevoza vozila (osim osobnog automobila) do najbliže radionice koja može obaviti privremeni ili konačni popravak ili do mjesta prebivališta odnosno sjedišta osiguranika ako vozilo nije u voznom stanju zbog ostvarenja osiguranog slučaja, prema računu osobe koja je pružila uslugu vuče, izvlačenja odnosno prijevoza vozila, ali najviše do iznosa osiguranja 1.990,84 EUR po osiguranom slučaju.

Odredbe o sudjelovanju osiguranika u opetovanim štetama:

Za vozila koja imaju prijavljenu štetu po kasko osiguranju tijekom osigurateljne godine, obračunava se franšiza koja se naplaćuje prilikom isplate štete i to:

➤ za drugu štetu:	30% od ugovorene premije kasko osiguranja,
➤ za treću štetu:	50% od ugovorene premije kasko osiguranja,
➤ za četvrtu štetu:	100% od ugovorene premije kasko osiguranja,
➤ za petu i svaku daljnju štetu:	200% od ugovorene premije kasko osiguranja.

Za sva vozila, za koja se ugovara, puno kasko osiguranje je bez franšize u krađi i/ ili totalnoj šteti i/ili djelomičnim štetama. Franšiza kod prve štete se ne obračunava, već se šteta isplaćuje u cijelosti. Pri obračunu totalne štete (ili djelomične) kod krađe vozila, neće se primjenjivati odbitna franšiza.

Nakon izdavanja polica osiguranja načelo podosiguranja neće se obračunavati s time da će se kod vrijednosti nadogradnji uzeti u obzir knjigovodstvene vrijednosti Ugovaratelja / osiguranika.

Osigurana osoba zadržava pravo prijave štetnog događaja po osnovi kasko osiguranja i u slučajevima kada je za nastali štetni događaj odgovorna treće osoba te je naknadu moguće ostvariti po polici osiguranja od odgovornosti treće osobe (štetnika). U tom slučaju osiguratelj zadržava pravo regresa od osiguratelja treće osobe (štetnika).

Osiguratelj je suglasan da će se policijski zapisnici po eventualnim štetnim događajima dostavljati samo za slučajeve totalne štete, štete koja je uzrokovala da vozilo nije u voznom stanju, te štete koja je za posljedicu imala ozlijeđene ili usmrćene osobe.

U slučaju ugovaranja ispod godišnjeg razdoblja osiguranja primjenjuje obračun premije "pro rata temporis". Ukoliko tijekom osigurateljnog razdoblja Naručitelj pojedino vozilo proda, rashodi ili odjavi, Osiguratelj za isto neće obračunati premiju osiguranja, odnosno izvršit će obračun povrata premije osiguranja (s pripadajućim posebnim porezom) po prodanom, rashodovanom ili odjavljenom vozilu tijekom osigurateljne godine, po principu „pro rata temporis“.

Odredbe standardnih uvjeta osiguranja osiguratelja o malusu/franšizi pri obračunu šteta kod opetovanih šteta se ne primjenjuju.

Nakon izdavanja polica osiguranja načelo podosiguranja neće se obračunavati s time da će se kod vrijednosti nadogradnji, ako je potrebno, uzeti u obzir knjigovodstvene vrijednosti Ugovaratelja / osiguranika.

Osigurana osoba zadržava pravo prijave štetnog događaja po osnovi kasko osiguranja i u slučajevima kada je za nastali štetni događaj odgovorna treće osoba te je naknadu moguće ostvariti po polici osiguranja od odgovornosti treće osobe (štetnika). U tom slučaju osiguratelj zadržava pravo regresa od osiguratelja treće osobe (štetnika).

Autoasistencija

Autoasistencija ugovara se za osobna vozila kategorije „M“ za područje Republike Hrvatske, te pruža minimalno sljedeća pokrića:

- jedna usluga vuče vozila do prve radionice ili servisa u slučaju nezgode ili kvara vozila, a kada vozilo nije u voznom stanju,
- jedna usluga dodatne asistencije, odnosno pomoći na cesti, a koja obuhvaća:
  - gubitak ključeva vozila,
  - zaključavanje ključeva vozila u vozilu,
  - nestanak goriva u tijeku vožnje,
  - punjenje spremnika goriva neodgovarajućim gorivom.

Osiguranje vozača, putnika i radnika od posljedica nesretnog slučaja za vrijeme upravljanja i vožnje motornim i drugim vozilima

Osiguranje vozača, putnika i radnika od posljedica nesretnog slučaja za vrijeme upravljanja i vožnje motornim i drugim vozilima sklapa se bez naznake imena osiguranika. Osigurane su stoga osobe označene u polici kao vozač, putnici i radnici, koje se prevoze vozilom opisanim u specifikaciji predmeta osiguranja.

Ako prilikom nastanka nesretnog slučaja, ne uzimajući pri tome u obzir vozača vozila, broj osoba u vozilu bude veći od broja osoba označenih u polici, osigurani iznos ne smanjuju se razmjerno broju osoba koje

su bile u vozilu u trenutku nastanka osiguranog slučaja prema broju osoba naznačenih u polici. Vozačem će se smatrati osoba koja je vozilom upravljala u trenutku nastanka nesretnog slučaja.

Osiguratelj je u obvezi kad nesretni slučaj nastane pri vožnji, pri utovaru, istovaru robe u vozilo bilo koje vrste vozila, pri manipulacijama vozilom koje su u neposrednoj vezi s prometom, pri radu na vozilu ili stroju priključenom na vozilo koje mu daje pogonsku snagu vožnje i ostalim radnjama vozača i putnika u neposrednoj blizini vozila a vezanim na radnju upravljanja vozilom, i to sve neposredno prije početka vožnje pri ulasku u vozilo, za vrijeme vožnje, pri izlasku iz vozila i ulasku u vozilo, odnosno neposredno poslije završetka vožnje pri izlasku iz vozila.

Osiguratelj je u obvezi kad nesretni slučaj nastane samo pri vožnji ili upravljanju vozilom i to:

1. za vozača pri upravljanju vozilom;
2. za putnika samo za vrijeme vožnje;
3. za radnike - pri vožnji, pri utovaru i istovaru robe s teretnog vozila ili prikolice, te pri radu na priključnom stroju, ako mu pogonsku snagu daje vozilo navedeno u tehničkoj dokumentaciji. Pod istovarom i utovarom robe smatra se samo radnja vezana neposredno uz vozilo.
4. neposredno prije početka vožnje pri ulasku u vozilo, za vrijeme vožnje pri izlasku iz vozila i ulasku u vozilo, odnosno neposredno poslije završetka vožnje pri izlasku iz vozila.